

új magyar szó

12 oldal

Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
149. (1215.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,2371 ▼
	1 amerikai dollár	3,1996 ▼
	100 magyar forint	1,5091 ▲

Gazdaság

6

Esőverte búzatermés

A súlyos esőzések akkora károkat okoztak a mezőgazdaságban, hogy az idei, ötmillió tonnára becsült búzatermés mintegy harmada alkalmatlanná vált a pékipari feldolgozásra – nyilatkozta Adrian Rădulescu, az agrárminisztérium államtitkára.

Kultúra

8

A kincsmentés 24. órája

Már számos könyvet és tanulmányt közölt Erdélyi kutatásairól Magyar Zoltán, a Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatóintézetének főmunkatársa. A napokban ismét nálunk, pontosabban a Szilágyságban és az Avasban járt. Ez alkalommal kérdeztük közös dolgainkról.

Média

9

Fiatalfilmek Homoródon

Ma kezdődik Homoródfürdőn a 9. Filmtett–Duna Műhely alkotótábor, ahol a szervezők tervei szerint öt kisjátékfilm és hét animációs film készül. „Az erdélyiek és magyarországiakon kívül Vajdaságból, Svájcából és Csehországból is érkezett jelentkezés” – mondta lapunknak Buzogány Klára szervező.

Vezércikk

3

Viszlát, de veled maradok!

Az IMF kialakítja a kölcsön-visszafizetésekhez nélkülözhetetlen legfontosabb költségvetési sarkszámokat, majd elérésükhöz sugall jó néhány eszközt, de a végső döntéseket az illető kormányokra bízta. Úgy működik, mint egy multinacionális cég: meggyőződése, hogy ugyanazok a receptek bármely országban érvényesek. ▶

Székedi Ferenc

Menekülnek az orvosok

*Külföldre űzik a hazai egészségügyi alkalmazottakat a kormány megszorításai***Ki tudja újjáéleszteni az orvosokban azt a reményt, hogy munkájukból idehaza is tisztességesen meg tudnak élni?**

Elnéptelenedhet a hazai egészségügy: a megszorító intézkedések és a rossz munkakörülmények miatt egyre több orvos és asszisztens vállal külföldön munkát. Nem egyedi jelenségről van szó, a kelet-európai országok hasonló gondokkal küzdenek. Romániában azonban olyan nagy a migrációs kedv, hogy lassan az ország lesz Európa „orvosellátója”. A székelyföldi kórházak vezetői úgy vélik: ha jól szervezett az intézmény, és hitele van az ott végzett munkának, az elkötelezett munkatársakat maradásra lehet bírni. **7. oldal ▶**

Itthagyt a Valutaalap

ÜMSZ

▶ Mai elutazása előtt a Nemzetközi Valutaalap (IMF) arra szólította fel a román kormányt, tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a parlament szeptember 15-ig fogadja el az egységes nyugdíjtörvényt. Emil Boc miniszterelnök ellenben arra kérte a nemzetközi pénzügyi képviselőket, hogy adjon minimum két hetes haladékot, ugyanis a parlamenti vakáció miatt képtelenség olyan gyorsan „átvinni” a plénumon a jogszabályt. A liberálisok a kormány hibáira hívták fel az IMF-küldöttség figyelmét, szerintük a Boc-kabinet csődbe viszi az országot. **3. oldal ▶**

Izraeli kényszerleszállások

▶ Kényszerleszállást hajtott végre tegnap reggel két izraeli helikopter Argeş megyében. Az incidens egy héttel az után történt, hogy Brassó megyében lezuhant egy szintén izraeli szállítóhelikopter, a fedélzetén tartózkodó hét személy közül senki nem élte túl a balesetet. **3. oldal ▶**

Az izraeli gépeknek nem kedvez a román légtér

Fotó: Mediafax

Pincébe tartó ingatlanárak

▶ Lassan normalizálódni kezdenek a 2008-ban szélsőségesen magas szintet elért ingatlanpiaci árak Románia nagyobb városaiban. Az árzuhanást befolyásoló legfontosabb tényezők közül a vásárlóerő visszaesését, a makrogazdasági helyzet romlását, illetve a kereslet-kínálat megváltozott viszonyát említik az ágazat szakértői. Szerintük az ország-szerte hónapok óta megfigyelhető ingatlanpiaci olcsóbbadásnak egyelőre nem látható a vége. Ez alól talán egyedül Kolozsvár a kivétel, ahol július folyamán – szerény mértékben ugyan – emelkedtek a lakásárak. Az ingatlanok még mindig Bukarestben a legdrágábbak, míg a legolcsóbbak Temesváron. **6. oldal ▶**

Röviden

Feltehetően a magyar kajakos holttestét találták meg a Drávában

Horvát sajtóinformációk szerint feltételezhető, hogy annak a magyar férfinak a holttestét találták meg a Drávában, aki még múlt csütörtökön tűnt el kajakozó társaitól. A horvát rendőrség a honlapján tegnap közölte, hogy hétfőn délelőtt, fél 11 körül találtak rá egy férfi holttestére a Drávában, nem messze Répástól. Az azonosítást megkezdték, a boncolást pedig szerdára tűzték ki, hogy a halál okát meg tudják állapítani. Horvát sajtóinformációk szerint a vízen, az ágak között lebegő holttestet egy horgász találta meg, ő értesítette a kaproncai (Koprivnica) rendőrkapitányságot. Feltételezhető, hogy az áldozat az a magyar férfi, aki még csütörtökön tűnt el. Juhász Zoltán zágrábi konzul az MTI érdeklődésére elmondta: kedden délutánig a horvát hatóságok nem jeleztek, hogy megtalálták volna a Dráván eltűnt magyart.

Halálra ítélték egy volt iraki vezetőt mocsarak kiszáritása miatt

A megdöntött iraki diktatúra egykori vezetőinek perében halálra ítélték egy politikust a déli országrészben lévő mocsarak kiszáritása miatt, amire azért volt szükség, hogy leverhessék az ott élő felkelőket. A tegnapi bejelentés szerint a bagdadi bíróság hétfőn hozott halálos ítéletet Mezbán Hider Hádi, a Forradalmi Parancsnokság Tanácsának tagja ellen, Abdel-Gani Gafur életfogytig tartó elzárást kapott, míg Vatbán Ibrahim al-Haszant, Szaddám Huszein akkori elnök féltésvért bizonyítékok hiányában felmentették. A mocsárlakó síiták felkelése az első öbölháború után, 1991-ben tört ki. A 15-20 ezer négyzetkilométer kiterjedésű lápvidék 90 százalékát Szaddám Huszein döntésére különféle eszközökkel, köztük vegyi fegyverekkel kiszáritották, hogy ne nyújthasson menedéket a felkelőknek. Lakossága 250 ezer főről 30 ezerre csökkent.

Zardari: a nemzetközi erők alulmaradnak a tálibellenes harcban

A nemzetközi közösség vesztesre áll a tálibok elleni harcban, mert alábecsülte az általuk okozott probléma méreteit – állapította meg Aszif Ali Zardari pakisztáni elnök a *Le Monde* című francia napilapban. Az újság tegnapi számában megjelent interjúban Zardari megjegyezte, hogy „a csapaterősítés nem hatékony válasz a tálib mozgalomra”. „Ahhoz, hogy az afgán nép támogatását is élvezhessük ebben a folyamatban, arra van szükség, hogy segítsük őket a gazdasági fejlődésben, valamint bizonyítsuk, hogy nemcsak változtatni tudunk életükön, hanem jobbá is tudjuk azt tenni” – hangsúlyozta a pakisztáni elnök, aki szerint az afgánok számára nem egyértelmű az összefüggés a katonai beavatkozás és a jobb jövő között.

Megerősítették a lengyel elnökválasztás hitelességét

A lengyel legfelsőbb bíróság megerősítette tegnap, hogy érvényes volt a júniusi elnökválasztás, és így a héten sor kerülhet Bronislaw Komorowski beiktatására a tisztségbe. A bíróság közölte, hogy több mint 370 panaszt vizsgáltak ki. Ebből 16-ot jogosnak minősítettek, de az egyik szabálytalanság sem volt olyan súlyú, hogy bármiféle hatása lett volna a választás kimenetelére. Bronislaw Komorowski pénteken teszi le a hivatali esküt. Megválasztása soron kívül történt, mert az elődje, Lech Kaczynski elnök a kíséretével együtt repülőgép katasztrófa áldozatául esett áprilisban. Az előre hozott választáson Komorowski ellenfele Lech Kaczynski ikertestvére, Jaroslaw Kaczynski volt.

Pozsony ismét bírálja Budapestet

ÚMSZ

„Magyarország szokatlan, nem európai törvényt fogadott el, amely alapján az is kaphat állampolgárságot, aki soha nem élt Magyarországon, akinek semmi köze az országhoz” – állította Daniel Lipšic szlovák belügyminiszter abban az interjúban, amelyet az *Új Szó* című szlovákiai magyar napilap közölt. „Ilyesmit tett korábban Oroszország Dél-Oszétiával kapcsolatban vagy Románia Moldáviával összefüggésben. Viszont Közép-Európában ez felettebb szokatlan. Klasszikus politikai taktika, hogy nacionalizmussal kell elterelni a polgárok figyelmét más, komoly problémákról” – tette hozzá Lipšic. Megjegyezte: van elképzelése a probléma megoldásáról, de „javaslataim nem a sajtóban fogom elmondani, előbb a koalíciós partnerekkel kell egyeztetni”.

Daniel Lipšic belügyminiszter

Arra a felvetésre, miért veszélyes a magyar állampolgársági törvény Szlovákiára nézve, a mi-

niszter kifejtette: „Azt mondanám, alapjában véve már néhány éve mindenkinek van ketős állampolgársága. Szabadon utazhat az Európai Unióban, Magyarországot beleértve, ott tanulhat, dolgozhat, semmiben nincs korlátozva. Nem látom okát annak, miért kellene még egy állampolgárság.” „Felmerül a kérdés, miért fogadta el Budapest ezt a törvényt, ha Szlovákia és Magyarország egyaránt EU-tag. Hiába keresem a jóindulatot ebben” – tette hozzá Lipšic.

A miniszter szerint igaza volt Robert Fico korábbi kormányfőnek, amikor arról beszélt, hogy Magyarország szélsőséges megnyilvánulásokat exportál Szlovákiába. „Igaz, hogy Szlovákiába gyakran járnak magyarországi szélsőséges szervezetek tagjai, ez egyszerűen tény. Különböző tevékenységet fejtenek ki, főleg az ország déli régióiban. Az Európai Unió tagjai vagyunk, a határok nyitottak, tehát nem lehet megátolni a jelenlétüket. Ebből a szempontból igaza volt Fícónak” – vélekedett Lipšic. Korábban Rudolf Chmel, a kisebbségekért felelős szlovák miniszterelnök-helyettes úgy vélekedett: érvényteleníteni kellene a szlovák állampolgársági törvény azon módosítását, amellyel Pozsony a magyarországi kettős állampolgárságot megkönnyítő törvényt módosításra reagált. ◀

Megkezdték a kormányprogram vitáját

Megkezdte az új szlovák kormány programjáról szóló vitát tegnap a pozsonyi parlament. A dokumentumot Iveta Radicová miniszterelnök terjesztette a törvényhozás elé. „A legfőbb célunk megújítani az emberek hitét abban, hogy Szlovákia az a hely, ahol jó, nyugodt és értelmes életet lehet élni” – jelentette ki Radicová. A miniszterelnök élesen bírálta az elődje, Robert Fico vezette kormány munkáját, és azt, milyen állapotban vehette át az országot. Radicová elégedetlenségét fejezte ki a szlovák-magyar viszony mai állapotával is, és kijelentette, hogy változásokra van szükség.

Észak-Korea megtorlást ígér

Hírösszefoglaló

Megtorlással fenyegetőzött Észak-Korea tegnap a déli szomszédja által erre a hétre, a két ország vitatott tengeri határa közelébe tervezett hadgyakorlat miatt. A *KCNA* hivatalos észak-koreai hírügynökség jelentése szerint az észak-koreai hadsereg „hatalmas csapással” szétzúzza majd a dél-koreai gyakorlatot. Phenjan egyúttal felszólította a kereskedelmi hajókat, hogy kerüljék el a tengeri határ körüli vizeket. A dél-koreai hadgyakorlat a tervek szerint csütörtökön kezdődik, s jövő hétfőig tart majd. Szöul hadgyakorlata válasza arra, hogy állítása szerint márciusban egy észak-koreai tengeralattjáróról kilőtt torpedó elsüllyesztette a *Cshonan* nevű korvetjét 46 tengerész halálát okozva. Phenjan tagadja, hogy köze lett volna az incidenshez annak ellenére is, hogy egy nemzetközi szakértői bizottság bizonyítottan találta felelősségét. Az észak-koreai fél többször is kérte, hogy szakértőit a helyszínre küldhesse, Szöul azonban megtagadta ezt. A háttérkérdésben 1999-ben, 2002-ben és tavaly halálos áldozatokkal járó összecsapások zajlottak le a két Korea haditengerészeti egységei között. A határvonalat az ENSZ jelölte ki az 1950 és 1953 közötti koreai háború befejezése után, de Phenjan nem ismeri el a világszervezet által kijelölt határt. ◀

Eelszabadult a pokol Karacsiban

Hírösszefoglaló

Legalább harminchét ember meghalt tegnap virradóra Pakisztán legnagyobb városában, Karacsiban azt követően, hogy néhány órával korábban meggyilkoltak egy városi képviselőt. Raza Haider az Indiából érkezett bevándorlókat tömörítő *Muttahida Kaumi Mozgalmat* képviselte. A férfit két motorkerékpáron közlekedő támadta meg egy mecsetenél. A gyilkosság pánikot

váltott ki a 16 millió városban. Pártja tiltakozó megmozdulások megtartására szólított fel, a hatóságok ugyanakkor elrendelték az iskolák bezárását a városban, illetve a Karacsitól 174 kilométerre keletre fekvő Haidarábádban. A kereskedők bezárták boltjaikat, az utcák pedig nagyon gyorsan kiürültek, miközben több negyed fegyverroppogástól volt hangos. A gyűjtogatások kezdődtek, aminek következtében leégett egy bútortiac.

Különböző kórházi tisztviselők adatai alapján legalább harminchét ember halt meg. Nyolcvan ember löfölgégyertől származó sérülést szenvedett el.

Tegnap reggel még mindig halatszottak lövések, illetve egyes negyedekben továbbra is épületek álltak lángban. Dzszamil Szúmro tartományi szóvivő kijelentette: úgy véli, hogy a történetek azoknak az erőknak a műve, amelyek szeretnék megbuktatni a megválasztott helyi kormányzatot. ◀

Pakisztán legnagyobb városában gyűjtogatások kezdődtek Raza Haider meggyilkolása után

Favágásból tűzpárbaj

Hírösszefoglaló

Tűzpárbaj alakult ki libanoni és izraeli katonák között a két ország határán, jelentette a *BBC*. Az izraeli hadsereg közlése szerint két katonájuk megsérült az incidensben. Más források szerint legkevesebb három libanoni katona és egy libanoni újságíró meghalt. A síita Hezbollah szervezet televíziója, az *al-Manár* szerint egy magas rangú izraeli katona is életét vesztette. Az izraeli katonák egy fát akartak kivágni Libanon területén, a libanoni hadsereg figyelmeztető lövéseket adott le rájuk, amire azok ágyútűzzel válaszoltak. Egy épületet izraeli harcokocsiból kilőtt rakéta talált el. Egy forrás szerint az izraeli helikopter két rakétát lőtt ki egy libanoni katonai állásra a falu közelében, eltalált egy páncélozott személyszállítót, amelyben a két libanoni katona bennégett. Egy harmadik társuk súlyosan megsebesült, más forrás szerint ő is meghalt. A Libanonban állomásozó ENSZ-kéksisakosok felszólították a libanoni és az izraeli hadsereget, tanúsítson maximális önmérsékletet a határcsúszást követően. Az izraeli külügyminisztérium a libanoni kormányt tette felelőssé az események miatt, és azzal fenyegetett, hogy következményei lesznek annak, ha az erőszak folytatódik. A zsidó állam szerint a lövöldözés az ENSZ Biztonsági Tanácsa 1701-es határozatának egyértelmű megsértése volt. Ezzel a nemzetközi jogi dokumentummal zárták le a 2006-os izraeli-libanoni háborút. Az izraeli közlés szerint katonáik nem léptek át a libanoni határon. ◀

Ismét a tévében az elnöki pofon

Cs. P. T.

▶ Visszatért tegnap a hírtelevíziók képernyőjére az a filmecske, amelyen Traian Băsescu államfő állítólag megüt egy kiskgyereket. Az elnökválasztási kampány során több ezerszer sugárzott felvételtől korábban az Országos Kriminológiai Szakvéleményezési Intézet (INEC) megállapította, hogy hamisítvány, ám az intézmény egyik volt alkalmazottja, Cătălin Grigoraș mást állít. Nemrég megjelentetett könyvében a kriminológus azt írja, hogy az INEC igazgatója, Cristian Dumitrescu olyan filctollal jelölte meg – elemzése előtt – a filmcskét tartalmazó CD-t, amelynek tintája megroggáta a mágneslemez tartalmát. Dumitrescu tegnap a *Gândul* napilapnak azt nyilatkozta, hogy a lemezre speciális, a célra alkalmas filctollal írt. „A CD-n található film elemzésében Cătălin Grigoraș is részt vett annak idején, és akkor nem jelentette, hogy a lemez tartalma károsodott” – mondta az igazgató. Tájékoztatója szerint egykori beosztottja korábban sorozatos igazolatlan hiányzások után távozott az intézményből. A kérdésben tegnap állást foglalt az államelnöki hivatal is. Az államfő közleményében azzal vádolta meg a felvételeket újra sugárzó *Realitatea* hírtelevíziót, hogy ismét manipulálni próbálja a közvéleményt, ahogyan azt a választási kampány idején tette. A televíziót egyébként korábban megbüntette az Országos Audiovizuális Tanács is a filmecske többszöri lejátszása miatt. ◀

Itthagytott az IMF

Az IMF-küldöttség protokoll-látogatását a PNL a kormány hibáinak kihangsúlyozására használta

Fotó: Mediafax

ÚMSZ

▶ Mai elutazása előtt a Nemzetközi Valutaalap (IMF) arra szólította fel tegnap délelőtt a román kormányt, tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a parlament szeptember 15-ig fogadja el az egységes nyugdíjtörvényt. Emil Boc miniszterelnök ellenben arra kérte a nemzetközi pénzügyi képviselőit, hogy adjanak minimum kéthetes haladékot, ugyanis a parlamenti vakáció miatt képtelenség olyan gyorsan „átvinni” a plénumon a jogszabályt. Mint ismeretes, a nyugdíjtörvényt az év elején fogadta el a kabinet, majd több hónapos vita után a felsőház is áldását adta rá. Jelenleg a

jogszabály a képviselőházban „rostokol”. A kormánnyal történt találkozó után a Jeffrey Franks vezette IMF-küldöttség ellátogatott a Nemzeti Liberális Párthoz (PNL) is, ahol az ellenzéki párt képviselői arra figyelmeztették a pénzügyi vezetőit, hogy ha nem lesz kormányváltás, jövőre újabb hitelt kell folyósítaniuk Romániának a bérek és nyugdíjak kifizetésére.

Az állami alkalmazottak fizetése a jövő év elejétől fokozatosan visszatér a 25 százalékos csökkentés előtti szintre – nyilatkozta tegnap Adriean Videanu gazdasági miniszter. „2011-től megteremtjük a feltételeket, hogy a 25 százalékkal csökkentett fizetések fokozatosan vissza-

térjenek az eredeti szintre” – fogalmazott Videanu. Mint ismeretes, a közalkalmazottak bérért július 1-jétől csökkentette 25 százalékkal a kormány. A bukaresti vezetés így kívánja visszazorítani a kiadásokat, és tartani a Nemzetközi Valutaalappal (IMF) közösen kitűzött 6,8 százalékos idei költségvetési hiánycélt. Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter egy nappal korábban azt nyilatkozta, hogy ha a jövő évi fizetésalapot összehangolják 60 ezer állami munkahely felszámolásával, akkor lehetségessé válik a fizetések átlagosan 10 százalékos emelése, ám később döntenek arról, hogy ez milyen formában oszlik el az egységes bérezési rendszerben. ◀

Kényszerleszállást hajtott végre két CH-53 típusú izraeli helikopter

ÚMSZ

▶ Kényszerleszállást hajtott végre tegnap reggel két izraeli helikopter Argeș megyében. A két katonai helikopter román-izraeli közös légi gyakorlaton vett részt, amikor műszaki okok miatt sürgős leszállási engedélyt kértek. Az incidens egy héttel az után történt, hogy Brassó megyében lezuhant egy szintén izraeli szállító helikopter, a fedélzetén tartózkodó hét személy közül senki nem élt túl a balesetet.

A két helikopter műszaki okok miatt hajtott végre kényszerleszállást tegnap reggel 8 óra körül, az

Argeș megyei Vulpești település közelében. Az egyik gép dél körül felszállt, a másik helikopter azonban a motor meghibásodása miatt a földön maradt. Hivatalos források szerint a meghibásodott helikopter csak azután szállhat majd fel, hogy Izraelből megérkezik a szükséges cserealkatrész.

A védelmi minisztérium közlése szerint két, CH-53 típusú izraeli szállító helikopterről van szó, amelyek a Blue Sky 2010 elnevezésű, román-izraeli légi gyakorlaton vettek részt, és az incidens pilanatában Izrael felé tartottak.

Mint ismeretes, múlt héten egy másik, ugyanilyen típusú izraeli

helikopter lezuhant Brassó megyében. A rossz időjárási viszonyok miatt a helikopter nekiütközött a Déli-Kárpátokhoz tartozó Bucsecs-hegység egyik magaslatának. A katasztrófa következtében hat izraeli és egy román katonát veszítette életét. Az izraeli helikopterek a szimuláció részeként egyebek közt különleges erők szállítását, kutató- és mentőakciók idegen környezetben való végrehajtását gyakorolták Romániában, a július 18. és 29. között lezajlott román-izraeli légi gyakorlat keretében.

Újságírói kérdésre izraeli katonai források azzal magyarázták a romániai hadgyakorlatot, hogy így tudnak felkészülni arra az éles helyzetre, amikor hosszú berepüléseket kell végrehajtaniuk ismeretlen területre. A *Jerusalem Post* című izraeli napilap hétfői számában arról írt, hogy az izraeli légerő a múlt heti helikopter-baleset után is folytatja a gyakorlatozást Romániában, mivel javítani kívánja az izraeli pilóták képességét a hegyvidéki repülésre.

Izrael és Románia 2006-ban kezdett közös katonai gyakorlatokat, amikor Saul Mofaz akkori izraeli védelmi miniszter román kollégájával öt évre szóló megállapodást írt alá, amely szerint az izraeli légierő légi egységeket küld Romániába gyakorlatozni. ◀

Voicu: bármit Boc menesztéséért

M. Á. Zs.

▶ „Bármilyen bizalmatlansági indítványt támogatunk, amely a Boc-kormány bukását eredményezi” – szögezte le tegnap Mihai Voicu, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) alelnöke. Az *RFI* rádióknak adott interjúban a PNL szóvivője hozzátette: tulajdonképpen a dokumentum szövege sem számít, ha az a mostani kormány menesztését célozza. „Ezzel tulajdonképpen szeretném megnyugtatni a szociáldemokratákat, hogy számíthatnak ránk. Még akkor is támogatjuk a kezdeményezést, ha úgynevezett szociáldemokrata megoldásokat javasolnak, ugyanis a bizalmatlansági indítvány egyetlen célja az alkotmány értelmében, hogy megbuktassa a hivatalban levő kormányt” – magyarázta Voicu. A bizalmatlansági indítvány elfogadása utáni időszakról beszélve Voicu leszögezte: a szociáldemokratákkal közösen kell kormányozniuk. „A Boc-kormányt megbuktató parlamenti többségnek a jövőben kabinet összeállításában is meg kell mutatkoznia. Készek vagyunk a kormányzati szerepválalásra, és attól se zárkózunk el, hogy parlamenti támogatást biztosítsunk egy szakértői kormánynak az előrehozott választások megtartásáig” – fogalmazott a PNL szóvivője. ◀

Viszlát, de veled maradok!

The Goodby Girl. Ez egy 1977-es, nagy sikerű amerikai film címe, amelyet Európa számos országában szabad fordításban Viszlát, de veled maradok! címmel játszottak, Magyarországon

Székedi Ferenc pedig Hölgyem, Isten áldja címmel

vonzott annak idején telt házakat. Richard Dreyfuss esztendőre rá Oscar-díjat kapott a férfi főszerepért, az MGM-produkció pedig még napjainkban is felbukkan a különböző kábeltévé csatornákon.

Viszlát, de veled maradok! Talán ez a rövid mondat tudná a legjobban összefoglalni a Nemzetközi Valutaalap ma elutazó küldöttsége legutóbbi látogatásának eredményeit. A világ egyik legnagyobb pénzügyi intézményének szakemberei nem a világsajtótól tájékozódnak, hanem az újabb kölcsönrészletek kiutalása előtt a saját szemükkal győződnek meg, hogy Románia teljesíti vagy sem mindazokat a feltételeket, amelyekben a hitelszerződés megkötésekor megegyeztek. Nem annyira az apró részletek érdeklik, mint a megbeszéltek makrogazdasági mutatók tiszteltetésében tartása.

Az IMF ugyanis nem csupán Románia, hanem a más, kölcsönökre folyamadó országok tekintetében is kialakítja a kölcsön-visszafizetésekhez nélkülözhetetlen legfontosabb költségvetési sarokszámokat, majd elérésükhöz sugall jó néhány eszközt, de a végső döntéseket az illető kormányokra bizza. Amelyeknek azután nincsen könnyű dolguk, hiszen a valutaalap voltaképpen úgy működik, mint egy hatalmas multinacionális cég: meggyőződése, hogy ugyanazok a receptek a világ bármely országában érvényesek. Ha liberalizálják a piacot, akkor csökkenhetnek az árak – ez az egyik axióma, amellyel a kö-lajipari termékeket szállító görög vállalkozók megpróbálták szembeszállni, de sikertelenül: déli sorstársaink bizony kénytelenek lesznek a hazai szállítókon kívül más, nyilvánvalóan multi-cégeknek engedélyezni, hogy megjelenésükkel lenyomják az árakat. Egy másik axióma az, hogy a költségvetési deficit adott szinten tartása érdekében egy ország alapjában véve két dolgot tehet: vagy csökkenti a kiadásait, vagy növeli a bevételeit. Románia a megszorító intézkedésekkel, az új nyugdíjtörvénnyel, a fizetések lefaragásával, a közszférában dolgozók létszámának csökkentésével az első úton indult el, de menet közben, az áruforgalmi adó növelésével átváltott a másodikra is. A Romániánál sokkal jobban eladósodott Magyarország úgy döntött, hogy egyelőre nem hallgat az IMF-tanácsokra és a bankok megadóztatásával próbálja növelni költségvetési bevételeit, de szinte biztosra vehető, hogy a főszereplő gyors búcsúját előbb-utóbb kénytelen lesz megszívlelni, és a filmet ugyanazon címmel a Duma-parton is újrajátszák: viszlát, de veled maradok!

Nem kétséges ugyanis, hogy ezekben a világgazdasági produkciókban kire osztották a főszerepet, és kik azok, akik még akkor is statisztálnak, ha úgy gondolják, hogy körülöttük forog a világ.

Román lapszemle

A szervezett bűnözés délkelet-európai terjedésének veszélyére figyelmeztet az Európa, miután kiderült, hogy a hírhedt Hells Angels motorosbanda székelyeket telepít a régióba. (Románia liberá) ▶ Ötvenmillió eurós uniós támogatásra tett szert a kolozsvári BBTE, mely jelenleg mintegy ötven uniós projektben vesz részt. (Románia liberá) ▶ Az AIDS és különböző hepatitis-megbetegedések robbanásszerű elterjedésétől tartanak a szakértők, mivel lassan támogatást nélkül maradnak azok a nemzetközi segélyprogramok, melyek a kábítószerfüggők és prostitúáltak számára ingyen juttattak injekciós tűket és övszereket. (Evenimentul Zilei)

Tegnap temették el a múlt heti szerencsétlenség román áldozatát Fotó: Mediafax

Máris elavult az új bértörvény

Jóformán még meg sem száradt a tinta rajta, még egy éve sincs, hogy elfogadták, a kormány máris gyökeresen módosítani kívánja az egységes bértörvényt, de változtatások várhatók a Munkatörvénykönyv esetében is.

B. T.

Csökkenő kisbérek

A kormány illetékesei szerint a Nemzetközi Valutaalap, a Világbank és az Európai Unió az egységes bértörvény és a Munkatörvénykönyv jelentős módosítását kéri. A nemzetközi pénzügyesek szerint rugalmasabbá kell tenni a munkaerő alkalmazásának és elbocsátásának procedúráját. A Világbank nagyobb bérrés bevezetését, a bérrácsok közötti különbség növelését tartja szükségesnek.

Kormányköröktől származó értesülésnek megfelelően a költségvetési alkalmazások egységes bérezését szabályozó újabb törvénytervezet valamikor augusztus közepe táján bocsátanak közzé. A dokumentumról szeptember elején döntene a kormány, majd a jogszabály a parlament elé kerülne.

A kiszivárogtatott információk szerint a módosítások egyik elemét az azonos szakmák egységesítése képezi majd. Így például, a jelenlegitől eltérően, az eljövendő egységes bérrács már nem tesz különbséget a gépkocsivezető és a sofőr között; az új besorolásban csakis a sofőr munkakör szerepel. Megszűnik a menedzser-aszisztens és a titkár közötti különbség növelését tartja szükségesnek.

Ennél jóval fontosabb változtatásnak ígérkezik az, hogy a kidolgozás alatt álló jogszabálytervezet értelmében azonos tisztségért azonos fizetés jár majd, a költségvetési szektortól függetlenül. Így például a védelmi tárcánál alkalmazásban lévő sofőr juttatása megegyezik

majd a többi tárcánál alkalmazott sofőrökével.

A kormány teljesíteni szándékszik a Világbank elvárását, így megnövelné a bérszintek közötti különbséget. A nemzetközi pénzügyesek szerint ugyanis jelenleg megengedhetetlenül kicsi az eltérés a legkisebb és a legnagyobb fizetés között. Csak hogy ez korántsem bizonyul egyszerű dolognak, a nemzetközi pénzügyesek igényének megfelelően ugyanis a béroló szétnyitása ellenére bele kell illeszkedni a már korábban megállapított bérrácsba. A fizetések közötti különbségek növelése tehát csakis a kisebb bérek lefaragásával valósítható meg – amihez azonban aligha lesz bátorsága a kormánynak. Kormányforrások nem tartják ezért kizártnak, hogy a kabinet megpróbálja rávenni a világbankiakat a jelenlegi bérrács érintetlenül hagyására, még akkor is, ha erre csekély az esély. A Világbank romániai irodájának külügyi megbízottja, Daniel Kozak legalábbis ennek kapcsán nem volt hajlandó semmilyen konkrét nyilatkozatra, azt azonban nem titkolta,

hogy az általa képviselt intézmény úgy véli, a jelenlegi fizetési rendszer nem áll összhangban a végzett munkával, a Világbank szerint ugyanis azonos munkáért azonos bér jár.

Átírják a Munkatörvénykönyvet?

A törvénytervezetről kiszivárgott információk alapján gazdasági szakértők körében csaknem egyöntetű a vélemény, miszerint az új bérrácsal, ha végül is bevezetésre kerül, csaknem minden közalkalmazott elégedetlen lesz.

Hasonlóképpen sok fejtörést és gondot okoz a kabinetnek az alkalmazások és elbocsátások procedúrájának

egyszerűsítése is. Ehhez ugyanis a Munkatörvénykönyv idevágó alkalmazásainak kell változtatni, gyakorlatilag az egész szöveget át kell fogalmazni, ideértve a járulékos törvényeket, a kollektív munkaszerződésekre, a szakszervezeti és munkaadói érdekvédelmi szervezetek működésére és tevékenységére, a munkakonfliktusokra vonatkozó jogszabályokat is.

A Munkaügyi Minisztérium illetékes államtitkára, Valentin Mocanu szerint ez esetben számolni kell a szakszervezetek és a munkaadók kemény ellenállásával. Az eddigi tapasztalatok alapján azonban a kormány ezen még viszonylag könnyen túlteheti magát, nagyobb gondot okoz viszont annak való-

színűsége, hogy a munkaerőpiac rugalmasabbá tétele teret nyit az adócsalás, a fekete munkaerőpiac előtt. A Munkaügyi Minisztérium adatai szerint jelenleg is igen sok olyan munkavállaló van, akit papíron napi két óras munkaidőre szerződtek, de valójában nyolc órát dolgozik, a fennmaradó hat óráért pedig feketén kapja meg a pénzt. Ezért nem kizárt, hogy a kabinet képtelen lesz ezt az elvárást teljesíteni, annak ellenére, hogy az uniós tagállamok nagykövetihez hasonlóan nemrégiben a Nemzetközi Valutaalap Romániával foglalkozó küldöttségének vezetője, Jeffrey Franks maga is ismételt hangsúlyozta ennek az intézkedésnek a fontosságát. ◀

Dolgos románok

A romániai alkalmazott tölt a legtöbb időt a munkahelyén, uniós szinten is – derül ki az Eurostat nemrégiben közzétett tanulmányából. A tavalyi évet átfogó felmérés egyaránt figyelembe veszi a „hivatalos” munkaidőt és a „túlórát”. Romániában a heti átlagos munkaidő 41,2 óra, két órával több mint az uniós átlag. Egyébként a tizenkét, újabban bekerült állam közül tíz esetében az átlagos munkaidő ugyancsak túllépi az uniós szintet,

ez alól csupán Észtország és Ciprus képez kivételt. A legkevesebbet, heti 37,3-37,4 órát az írek, a franciák és a finnek dolgoznak. Dániában a heti átlagos munkaidő 38,2 óra. A tanulmány szerint a romániai alkalmazottak 66 százaléka állítja, hogy túlórázik, 33 százaléka pedig szombaton és vasárnap is dolgozni kényszerül. A megkérdezett romániai alkalmazottak 70 százaléka idén nem megy pihenőszabadságra.

Kurd ököl, mint békejobb?

Ismét fellángolt a kurd háború Törökországban. Legutóbb a hét elején repítették a levegőbe egy utasszállító és tehervonat hét vagonját az ország keleti részében. Ankara az Európai Unióba tartana, de a sok egyéb akadályozó probléma mellett a kurdkérdést is rendeznie kell.

Gy. Z.

A hétfői merénylet nyomán a török hatóságok több mint joggal feltételezik, hogy a terrorcselekményt az úgynevezett Kurdisztáni Munkaspárt (PKK) szakadár aktivistái követték el. A szelvényt Erzincan városa közelében a sínekre elhelyezett robbanóanyaggal siklalták ki. Az idén nem ez volt az első terrorcselekmény. Március 30-án egy támadásban három török katona vesztette az életét. Június 19-én huszonkét halottat követelt a PKK lázadóival kirobbant út-közet. Július 1-jén a hadsereg és a kurdok közötti összecsapásnak tizenhét halálos áldozata volt.

A szélsőséges szárny

Kurdisztánt – persze – hiába is keresnénk az atlaszokban; a PKK éppen azért küzd, hogy inkább előbb, mint utóbb megtalálhassuk. Mármost önálló államként, merthogy földrajzi egységként, noha több részre szabdalva azért létezik. Hegyes vidék ez Törökország, Irak és

Irán határainál, kis mértékben átnyúlik Szíriába és Örményországba is. A területet több népcsoport lakja, mindenekelőtt a Mezopotámiában legősibb, négyezeröttszáz éves múltra visszatekintő kurdok. Szervezeteik évek óta küzdenek politikai és katonai eszközökkel a kurd autonómia kivívásáért, avagy egy kurd állam létrehozásáért. A szóban forgó területen azonban más népcsoportok is hasonló célokat tűztek ki, mások mellett az asszírok, szírek és a Bibliából is jól ismert káldeusok. Ezeknek a csoportoknak az érdekei azonban sok esetben megoldhatatlan területi konfliktusban állnak egymással. A fennálló államok – mindenekelőtt Törökország – pedig gyakorta a legkeményebb eszközökkel küzdenek minden önállósági törekvéssel szemben.

Mindez közrejátszhatott abban, hogy az elmúlt hetekben Ankara és a kurdok között a konfliktus újra kiéleződött. A PKK szélsőséges szárnyának egységei szinte naponta borítják lángba a szíriai-iraki-iráni határ

Kurd tüntetők életfogytiglani büntetését töltő vezérük, Abdullah Öcalan fényképével

mentén a török hadsereg garnizonjait, és az illegális szervezet támadásokat intéz Nyugat-Törökország feketé- és a földközi tengeri kikötővárosai ellen.

A negyedik fázis

Murat Karayilan, a PKK vezetője a napokban újfent megerősítette, hogy nem fogja kímélni a Kemer és Antalya között elterülő turistaközpontokat sem. Pedig a szervezet esztendőnkön át tiszteletben tartotta az egyoldalúan meghirdetett tűzszünetet. Ez a gesztus elsősorban annak szólt, hogy bár az 1999-ben Kenyában elfogott PKK-gerillavezért, Abdullah Öcalant Törökországban halálra ítélték, büntetését utóbb nemzetközi nyomásra életfogytiglani börtönre változtatták. Azóta azonban eltelt egy kerek évtized, és a nép-

sorsában semmi pozitív változás nem állt be.

A kurd párt most a „küzdelen negyedik fázisáról” szónokol, amelynek végén „a győzelem vár”. Törökország viszont az 1990-es évek „piszkos háborújának” módszereit vette ismét elő. A kurdok lakta vidékek polgári lakossága a török különleges egységek bevetéseitől szenved. Falvak kapnak lángra, marhalegeltetés közben gyermekek vesztik életüket. Az ankarai hadsereg iráni katonákkal közösen bombázza Észak-Törökországban a PKK háterszágát. A csapatmozgások egy küszöbön álló offenzíva képét vetítik előre.

A magányos rab

A PKK csalódottságában úgy érzelki, hogy az ankarai iszlámista AKP-kormány véget vetett a „demokratikus

nyitásnak”, noha Recep Tayyip Erdoganék 2009-ben még reményt keltettek a konfliktus tartós elsimításában. Tüntető módon kurd harcosok „békeküldöttségként” szálltak alá a hegyekből; a központi kurd nyelvű rádióadásokat engedélyeztek; sőt: az egyetemeken még kurd szakokat is megígértek. A nacionalista-kemalista ellenzék és a katonaság nyomására azonban a kormányfő az óvatos reformokat hagyta elaludni. Helyette a kurdközeli Béke és Demokrácia Pártja (BDP) politikusainak szavait börtönözték be, azt a régi ürtügyet vetve a szemükre, hogy kapcsolatban állnak a betiltott PKK-val. A Márvány-tenger egyik szigetén, Imralin magányosan raboskodó Öcalan megkockáztatta: a „demokratikus nyitás” pusztán egy „undorító megsemmisítési terv” leplezése a kurdok ellen.

A PKK mellelleg már évekkal ezelőtt hozzálatott egy helyi önkormányzat felépítéséhez. Arra hivatkozva, hogy a török hatóságok csöppet sem csipkedtek magukat az ügyben, a KNC-hez, azaz a Kurd Nemzeti Kongresszushoz közelálló erőknél kell a vízszolgáltatásról, a betegellátásról és a szemétszállításról gondoskodniuk. Mára nyilvánvalóvá vált, hogy a PKK ezzel stratégiai célt követett, amely szorosan összefügg Törökország európai uniós csatlakozási folyamatával. A kurd párt az EU helyi önkormányzatokra vonatkozó Európai Chartáját vette célba. Az eredetileg Belgium, Spanyolország vagy Nagy-Britannia helyzetére megoldást kínáló joganyag ugyanis Törökországra alkalmazva önmegrendelkezést hozhat a kurdok számára is. ◀

Lap-top

A nap címe. Románia horoszkópja, Marius Nițu, *Gândul*.

Magyarázat. A cím és a cikk természetesen arra a felmérésre vonatkozik, amely szerint – többek között – Románia lakosságának negyven százaléka hisz a horoszkópok jóslataiban. A szerző ezt használva kiindulásul, felállítja az ország horoszkópját, „feleslegessé téve” Emil Boc sajtónyi-latkozatait.

EBA kifakadt. Miután Monica Macovei azzal vádolt meg több PD-L-politikust, hogy lopnak, az elnök lánya megsokallta a belső bírálatokat és elég népes hallgatóság előtt (szegény Stolo, Sebastian Bodu, Schuman-öztöndíjasok, népség, civilek) idegesen és keményen megbírálta őt. A *Cotidianul* szerint apja lánya a következőket mondta az ANI anyukájáról: elfelejtette, hogy honnan indult, és válaszolnia kellene arra a kérdésre, hogy miből tartja fenn Londonban tanuló lányát; különben is, nem a PD-L listáin lett európai parlamenti képviselő? EBA szerint – Cristian Predához hasonlóan – a szigorú Monica azért engedi meg magának mindezeket, mert jóban van az újságírókkal. Csak nehogy az apai szív meghasadjon, látván a két „lány”, a politikai és a természetes gyermek ideges hajbakapását. Cristian Preda ez alkalommal be fogja jelenteni, hogy csalhatatlan jelei vannak: kopaszodik.

Egyiknek sikerült, a másik elterült. No, ha már itt tartunk, akkor számoljunk be arról is – az *Evenimentul zilei* alapján –, hogy Cristian Predát a párt (értsd: a PD-L) vezetősége magyarázatok végett magához hívatta. Preda mindenféle rosszakat mondott Bocról, többek között például azt, hogy kerékpárral akar a Holdra menni; a behívásáról pedig annyit jegyzett meg: szívesen megy, mert régen meg akarja kérdezni a miniszterelnököt, miként van az, hogy „ahelyett, hogy a gazdaság nőne és csökkenne a PSD, a gazdaság csökken és a PSD nő?” A magyarázat tényleg Bocban rejlik.

A nap álhíre. Emil Boc kijelentette, hogy ha átvészeli az összeomlást, és van türelmünk megvárni a fellendülést, aki megmarad, annak utána már nagyon jó lesz.

Minden napra egy mondás

„A kezelés utolsó napjára mindig elfogy a tableta.” *Murphy-törvény*

Szöveg nélkül

Horváth István

Szellem, áradatban

SZELLEMIKÉZÉS

Úgy látszik, egyszóval, nem sok a remény a közeljövőben, hogy a Szellem ismét úr legyen a nemzetben – ahogy történetének klasszikus korszakában, az Eötvösök és Deákok idejében úr volt –, s ellen tudjon állni a szörnyű politikai divatoknak, a barbárság különböző ragályainak, melyek ma fertőzik Európát. (...) Mégis, ahogy e cikk elején írtam, én szívem legmélyén gyógyíthatatlan hiszek ennek a magyar szellemnek mindent kibíró erejében. Elhallgat, de nem hal meg. (...) Lassan ébrednek tudatára ennek a bizonyosságomnak, mely fittyet látszik hányni a tényekre: nem tartozom azok közé, kik nemzetük sorsán kétségbeesni tudnak! Nem, ez a nemzet nem vész el.

A jövő bizonytalanságát és kétséges. Ha csak rá is gondolok erre, tele vagyok ijedt kérdésekkel, amikre nem tudok felelni. (...) Engem főleg a szellemi rész izgat. Mi lesz, ha elborít bennünket a zsarnokságnak és barbárságnak az az áradata, mely ebben a szomorú Európában mindenütt ott les már az ajtó küszöbén, ahol az emberi jogokból és közszabadságokból egyetlen parányi rést engednek? (...) Egyet azonban tudok: a szabad magyar szellem súlyos válságokon mehet át, de kialudni nem fog. Ezt tudom, mert érzem: úgy érzem, ahogy magamról éreztem egész hosszú betegségem alatt, hogy nem fogok meghalni. Mélyen a tudat alatt ült bennem ez az érzés. S amint kábultan, lábadozva s félig még lázasan, hallgattam az első híreket, melyek a politika szédítő fordulatairól s Magyarországon új, kockázatos helyzetéről beszéltek, szinte azonosítottam magamat hazámmal: mindez csak múltó betegség!

Babits Mihály: *A tömeg és a nemzet*, 1938

Ünnepi műsorajánlatunk

Az eltelt két évtizedben megszaporodtak az ünnepek. Nem a klasszikus szabadnapokra gondolok, amelyeket a naptár piros betűvel kínál a pihenni, sörözni és flekenezni vágyó emberiségnek, hanem azokra, amelyeket a kisebb etnikai közösség sajátosan csak magának tart fenn, minekutána azok államivá tételére nem valószínű, hogy a következő diadalmas autonóm demokráciákban sor kerülne.

A civil társadalmakban a lokális, néprajzi, etnospecifikus ünnepeknek, vallási ceremóniáknak, sajátos emléknappoknak – túl a történelmi tudat ingerlésén – közösségerősítő szerepet is szán az ünnepség rendezője, megrendelője, végrehajtója, a szociológus.

Olyan kiváló napokra gondolok, mint például március 15. vagy Petőfi évforduló, falunapok, a Cikmántorról elszármazott cikmántorok és cikkántorok világtalálkozója, a krumplinaszadok összejövele Pityókapusztán stb.

Mi történik ezeken? Minél történelmibb egy dátum (s az idő mindent egyre megtörténtebbé ken), annál inkább kezdődik egy meghívott, kijelölt megszólalás, fősegédreádor ünnepi beszédével, politikai felhangokig sikló nyilatkozatával, jó néhány szavalt, amatőrök pityegése, profik harsánysága, táncika, koszorúk és tömegszólam sárban vagy sár nélkül. Ja, olykor nyalka huszárok, soha nem gyalogbakák, fáradt tűzerek, holott az volt a nemzet leginkább múltja során.

Máskor az eszem-izom és az ezzel járó mértéktelen epeszéledítő-májserkentő-fogyasztás, jól eső bőffintések, és persze kirakóvás, amikor apuka kirakja az utolsó krajcárját is egy csinos pillogatós nyálkákért, csicseresző tollforgóért, kaviár ízű baseballsapkáért (handmade).

Mi volna, ha ezeket a lassan gépiessé váló, ismétlődő közalkalmakat megtöltenénk valamilyen új tartalommal is? Színházzal, komédiával, másként-fesztivállal, kilépéssel a nemzetiségi hős-komorkodásból, irodalmi pankrációnal, gyermeket is lekötő programmal...

Egy hadosztálynyi ember tanult meg szervezni, összehozni, menedzselni, nyugtalanítani, reklámozni jólrosszul az elmúlt időkben. Am még mindig – holott a legtöbb fiatal szervező soha nem látta – kísért a kommunista rituálé az ünnepségekben. A komcsi rituálé pedig a korábbi szocdem, polgári, barokkos úri vagy moszkvai modellből származik. Fontos a reprezentáció, a tekintélyek előtti hajbók.

Fontos az önismétlés, amely a teljes kiürülésig, a közérdektelenségig vezet. Amikor az ember bőlint az ünnepség hírére és kinyitja a Dráva-Száva tétét, ahol a hirdetésben szónokok szónoklanak, malacok pirulnak, falunapok veritékeznek, fesztiválok iválnak feszt: decibelnek becipelnek és elűznek tízezreket.

Sebestyén Mihály

A szegénység fenntarthatóságáról

Nem várt felismerésre vezetett a gazdasági válság. Arra, hogy azok a politikusok, akik a szegények jótévedőinek hiszik vagy csak hirdetik magukat, valójában tönkreteszik országukat, s a legtöbbet éppen a szegényeknek ártanak.

A bölcsőtől a sírig gondoskodó jóléti állam prókatorai valójában hamis próféták, akik érdekes módon mind Julius Nyerere volt tanzániai elnök eszméinek nagy csodálói közé tartoztak-tartoznak – véli a harcos liberális publicista, Theodore Dalrymple is. Dalrymple a nyolcvanas években orvosként járt Tanzániában, ahol akkor már negyed százada Julius Nyerere államelnök igen le-sújtó eredménnyel próbálkozott az afrikai szocializmussal. A kávéexportra alapozott mezőgazdaságot erőszakkal kollektivizálta, a külkereskedelmet pedig állami irányítás alá vonta. Ezután nemhogy más növények termesztése fejlődött volna, de még a kávékivitel is csökkent. Az ország hamarosan élelmiszersegregyre szorult, és ennek intézésére aztán hatalmas hiva-

Ambrus Attila

tali apparátus jött létre. Voltaképpen Tanzánia legnagyobb exportcikke a segélyek iránti kérelemtömeg lett. Az apparátus természetesen abban volt érdekelt, hogy az ország magatehetetlen maradjon, különben nem lenne szükség a segélyekre, ergo magára az apparátusra sem. Az egyszerű emberek pedig látták, hogy ha gondoskodni akarnak gyermekeikről, akkor arra kell törekedniük, hogy csemetéik bekerüljenek a segélyosztó apparátusba.

Dalrymple megállapítja, hogy egyébként is nehezen körülírható a szegénység fogalma. Manapság azt szokás szegénynek nevezni, aki az egy főre eső átlagos jövedelem felénél kevesebből él. Egyszerű matematikai számítás szerint azonban előfordulhat, hogy hiába nő mindenkinek az életszínvonala, statisztikailag egyre több lesz mégis a szegény. Márpedig, aki szegény, azt a jóléti állam prófétái szerint segíteni kell. Ezzel mindjárt mentesítik is az illetőt attól, hogy tegyen valamit magáért és a családjáért, megszűnik a társadalom, a közteherviselés iránti kötelezettsé-

ge. A jóléti szocialista állam nagy jósa mögött valójában a szegények megvetése húzódik meg. A szegénypartiak ugyanis azt gondolják a szegény emberről, hogy képtelen segíteni magát. Am a segélyek elosztásában részt vállaló szegénypartiak érdeke éppen az, hogy ne szűnjön meg a szegénység, hogy jótékonyságuknak tárgya és haszna is maradjon.

Dalrymple korántsem öncélúan emlegeti Tanzánia példáját. Úgy látja, hogy Nagy-Britanniában nagyon is hasonló folyamatok játszódtak le az elmúlt évtizedekben. S mi, kelet-európaiak hirtelen megvilágosodhatunk: nálunk is ugyanaz történt és történik.

Romániában az állam biztosítja ma a közoktatást és az egészségügyi ellátást, természetesen az ennek megfelelő alacsony szolgáltatási színvonalon és az ezzel járó magas adóért. Nem véletlen tehát, hogy az ország pénzügyi válsághelyzetbe került. Azon sem kell csodálkozni, hogy a társadalom legszámkivetettebb rétegei is hamisan érzik a gondoskodó állam mítoszát,

mert húsz év alatt megtapasztalták: a szociális védőháló fenntartása az éhhalál közelébe taszíthatja a kedvezményezetteket. Ezért nem átütő erejű a szakszervezeti tiltakozás, ezért nem nő az ellenzéki pártok népszerűsége olyan arányban, amilyen arányban a kormánypártok ázsiója zuhan. Ma a politikai pártok egyike sem kínál elfogadható megoldást a szegénység felszámolására, az ezt célzó erőfeszítéseik pedig csak elmélyítették a válságot. A pártelnökökben a felmérések szerint lényegesen kevesebben bíznak, mint ahányan kételkednek őszinteségükben, jóhiszeműségükben vagy rátermettségükben. Csak a nacionalista, demokráciaellenes pártok támogatottsága emelkedik. Egyesek emiatt a nyugati típusú társadalom végnapjairól beszélnek. Am valószínűleg elsietik a temetés napjának kitűzését. Am egyvalami biztos, a válság mélyül, a jelenlegi politikai osztály teljes csődje szükséges a folyamat megfordításához. Aztán meg kell találni a módját, hogy ne a szegényeket, a krónikus szegénység fenntartását támogassa a társadalom, hanem a középosztály erősödését. Erre húsz éve nem történt kísérlet. Talán érdemes lenne megpróbálni!

A válság mélyül, a jelenlegi politikai osztály teljes csődje szükséges a folyamat megfordításához.

Röviden

Bajnokok ligája

Az energia-, gyógyszeripar, illetve az építkezések voltak a tavalyi év legsikeresebb gazdasági ágazatok Romániában, melyek a gazdasági válság ellenére üzleti nyereséget is tudtak termelni. A legnagyobb veszteségeket viszont az autó- és kémiai ipar, a fémfeldolgozás, valamint (paradox módon) az építőanyagokkal foglalkozó vállalkozások könyvelték el – derült ki a *Ziarul Financiar* által összesített cégbírósági adatokból.

Szélerenergia-szomj

Bár a romániai szélerenergia-ágazat iránt már-már „robbanásszerű” befektetői érdeklődés tapasztalható, az országos energiaszállítási rendszer nem tudja kielégíteni a keresletet, mivel jelenlegi kapacitása négyszer kisebb a megrendelések arányánál – írta a *Hotnews.ro*. A szektor képviselői szerint Románia pár éven belül Közép- és Kelet-európa legnagyobb szélerenergia-termelőjévé nőhetné ki magát.

Autók „second-hand”-ből

Több mint húsz százalékkal emelkedett a viszonteladók által értékesített, másodkézből származó gépkocsik eladása az első félévben az egy évvel ezelőtti arányhoz viszonyítva – írta a *Mediafax*. Az ágazat szereplői úgy vélik, ha a tendencia a jelenlegi ütemben folytatódik, az eladások hamarosan újra elérhetik a 2008-as szintet, mely az autók kereskedők eddigi legjobb időszakát volt.

„Normalizálódik Európa”

A számos kockázat ellenére a normalizálódás szakaszába lépett Európa gazdasági helyzete – vélte tegnapi nyilatkozatában Jean-Claude Juncker, az euróövezet pénzügyminiszterei tömörítő Eurogroup elnöke. A pénzügyi szakember kiemelte, hogy az európai bankrendszer stabilabb, mint azt az elemzők a stressz-teszt elvégzése előtt jóslták, és ez a tény megnyugtatta a piacokat.

Épül a pálinkafőzőgyár

Hatszázmillió forintból épülne fel Magyarországon az M6-os autószerződés mellett az első olyan gyár, ahol különböző elektromos háztartási gépek alkatrészei mellett kisüzemi pálinkafőző berendezések, alkatrészek is készülnek. Mint ismeretes, a budapesti parlament nemrég fogadta el a kormány azon javaslatát, mely szerint a házilag főzött pálinka ötven liter mennyiségig jövedékiadómentessé válik – annak dacára, hogy az Európai Bizottság még megghiúsíthatja a döntést.

Pincébe tartó lakásárak

A 2008-as csúcstértékek után megszelídülnek a nagyvárosok ingatlanajánlatai

Sz. Zs.

Júliusban egy százalékkal lettek olcsóbbak az ingatlanok Románia nagyobb városaiban a júniusi árakhoz képest – derült ki abból az országos szinten végzett felmérésből, melyet az *imobiliare.ro* adatbázisa alapján végeztek. A lakható területek négyzetméterenkénti ára tizenkét euróval, azaz hat százalékkal esett vissza a júniusi árhoz viszonyítva, 1151 eurón állapodva meg – de az árzuhanás eléri a 45 százalékot is 2008-as csúcshoz képest, mely a leggyümölcsözőbb bevételt hozta az ingatlanpiac számára.

Az árzuhanást befolyásoló legfontosabb tényezők közül a vásárlóerő visszaesését, a makrogazdasági helyzet romlását, illetve a kereslet-kínálat megváltozott viszonyát említik az ágazat szakértői. Ezek alapján a lakásbizniszben érdekelt ügynökök arra számítanak, hogy az árak tovább „csúsznak” majd a lejtőn, amint az az elmúlt hónapokban is megfigyelhető volt.

Bár az olcsulás egyaránt érintette a régi és új lakásokat, Bukarestben például az

Az ingatlanok még mindig Bukarestben a legdrágábbak, míg legolcsóbbak Temesváron

Fotó: Archiv

újjonnan felépített ingatlanok ára csupán 0,9 százalékkal hagyott alább, a régi építmények átlagban 2,8 százalékkal vesztek értékükből.

Zuhant Brassó

A nagyvárosok versenyében Brassó bizonyult az „árcsuszamlás” bajnoká-

nak, ahol 3,2 százalékkal estek a lakásárak. Ennek köszönhetően jelenleg már ezer euró alatti összegért (946 euróért) vásárolható egy négyzetméter lakóterület az újjonnan létesített lakóparkokban is.

A Cenk lábánál elterülő városhoz hasonlóan Konszancán is az ezer eurós pszichológiai küszöb körül áll-

podtak meg az árak. Itt 1034 eurót számolnak fel egy négyzetméterért, miután az ingatlanértékesítők 1,4 százalékkal hagytak alább a júniusban megszabott árakhoz képest. (A vásárlóknak még így is 6,4 százalékkal kevesebbet kell fizeniük, mint egy évvel ezelőtt.) A felmérés készítői ugyanakkor megjegyzik, hogy a kikö-

tóvárosban hosszú idő után először kerülnek kevesebbe a régi lakások, mint az újak.

Drágít Kolozsvár

Kivételesen a tendencia alól Kolozsvár, ahol 0,1 százalékkal emelkedtek az árak július folyamán, folytatva az előző hónapokban megkezdett növekedést – bár még mindig alacsonyabb szinten maradván a 2009-ben mért értékhez képest.

Így-ban ezzel szemben igen kedvező feltételek vannak a potenciális vevőknek: átlagban már kilencszáz euró alatt vásárolható az ingatlan négyzetméterére – az új lakások árából akár 5 százalékkal is hajlandók engedni az itteni tulajdonosok.

Temesvár a legolcsóbb

Temesvár már sorrendben a negyedik hónapja bizonyul a legolcsóbb romániai nagyvárosnak, az ingatlanárak tekintetében, ahol a régi épületek négyzetméterenkénti ára még a 850 eurót sem éri el. A bányász városban jelenleg tizenhárom százalékkal kerülnek kevesebbe a lakások, mint 2009-ben. ◀

Elverte az eső a búzatermést

ÚMSZ

A súlyos esőzések akkora károkat okoztak a mezőgazdaságban, hogy az ideiglenes ötmillió tonnára becsült búzatermés mintegy harmada alkalmatlanná vált a pékipari feldolgozásra – nyilatkozta Adrian Rădulescu, az agrárminisztérium államtitkára.

A mezőgazdasági tárca adatai szerint július 28-ig a termőterületek 75 százalékán, másfél millió hektáron learatták már a termést. Összesen 4,4 millió tonna búzát gyűjtöttek be, melynek túlnyomó részét, közel 4,3 millió tonnát a magántermelők. A tisztségviselő szerint azonban az aratás befejezéséig, augusztus közepéig

még nem tudható biztosan, hogy importra szorul-e az ország vagy sem. A tavaszi becslések 6,6 millió tonnás búzatermésről beszéltek – ezt a szélsőséges időjárás hiúsította meg, mely több mint százötvenezer hektáron „mosta el” a termést. A gabona piaci ára ugyanakkor emelkedőben van: jelenleg 50 és 52 euró között vásárolják a sütszóra való búza kilóját.

„Sokan azzal az indokkal importálnak inkább Magyarországról búzát, hogy az jobb minőségű a hazai termésnél, ám ez szerintem csupán álkifogás. Valójában az árak miatt döntenek így, hisz a magyar búza huszontöt százalékkal olcsóbb” – vélekedett Rădulescu.

Ennek ellenére nincsenek irigylésre méltó helyzetben a magyar gazdák: az egyre kiszámíthatatlanabb időjárás, a jégesők és a viharok hatalmas károkat okoztak a mezőgazdaságban, melynek elsősorban a biztosítótársaságok fizetik meg az árát. A Magyar Biztosítók Szövetségének júliusi adatai alapján közel hétezer mezőgazdasági káresetet jelentettek be a biztosítótársaságoknál – számolt be róla a *Napi Gazdaság* – a bejelentett károk értékét a szakemberek hatmilliárd forint fölé becsülik, ugyanakkor arra is figyelmeztetnek, hogy az immár „szokásos” augusztusi vihar szezon még csak most kezdődik. ◀

Csak az aratás befejezése után derül ki, hogy Romániának szüksége lesz-e búzaimportra

Jövőtől emelkedhetnek a közalkalmazotti bérek

A hónap közepén elfogadásra váró egységes bértörvénytől függ, hogy 2011-ben megvalósulhat-e és ha igen, milyen formában a közalkalmazottak tíz százalékos fizetésnövekedése – véli Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter.

Hírösszefoglaló

Átlagosan tíz százalékos fölötti fizetésnövekedést tesz lehetővé a jövő évre meghatározott fizetésalap az egységes bérrendszer alapján – jelentette be Sebastian Vlădescu pénzügyminiszter, anélkül azonban, hogy pontosításokkal szolgált volna arról, hogyan is oszlana meg a 39 milliárd lejes pénzalap a közzféra intézményei között.

„Mindez matematikai kérdés. Elképzelhető, hogy szükség lesz elbocsátásokra annak érdekében, hogy ez a növekedés megvalósítható legyen, de az is lehet, hogy nem lesz szükség, leginkább attól függ, hogy milyen fizetést határoz meg a január elsejétől érvénybe lépő egységes bértörvény” – magyarázta a tárcavezető. Szerinte magasabb fizetéküszöb esetén az alkalmazottak számát csökkenteni kell, míg alacsonyabb bérek mellett ez fölöslegessé válhat. Az alapszámítások alapján azonban a 39 milliárd lejes alap még hatvanezer sze-

mély elbocsátása mellett is képes lesz béremelést „generálni” – érvelt Vlădescu. Ugyanakkor hangsúlyozta: az más kérdés, hogyan valósul meg ez a bérnövekedés az alacsonyabb, illetve magasabb fizetések esetében.

Mint ismeretes, a kormány a Nemzetközi Valutaalappal kötött szerződésében vállalta, hogy jövő év elejéig megváltik hetvenezernél több alkalmazottól, a közszolgák számát így 1,29 millióra csökkentve. A megállapodásban az is szerepelt, hogy a 2011-es költségvetésben egy mindössze 39 milliárd lejes alapot különítenek el az állami bérekre.

Tegnapi videokonferenciájában Adriean Videanu gazdasági miniszter is megerősítette, hogy 2011-ben újra megteremtődnek a feltételek a közalkalmazotti bérek szintjének visszaállításához, melyet július elsejétől 25 százalékkal csökkentettek annak érdekében, hogy a kormány tartani tudja a kifizetett 6,8 százalékos költségvetési hiánycélt. ◀

Menekülnek a romániai orvosok

Külföldre űzik a hazai egészségügyi alkalmazottakat a kormány megszorító intézkedési

Baloga-Tamás Erika, Kovács Zsolt

► Kiürülhetnek a hazai kórházak: a megszorító intézkedések hatására négyezer orvos hagyhatja el az országot a jobb fizetés reményében még ebben az évben – hívta fel a hazai illetékesek figyelmét a Román Orvosi Kamara főtitkára, Viorel Rădulescu. Miközben Romániában 25 százalékkal csökkentik az amúgy sem magas közalkalmazotti béreket, Nyugat-Európában egy orvos tízszer, egy asszisztens akár tizennégszer többet kereshet, mint itthon úgy, hogy jobb munkakörülmények között, kevesebbet dolgozik. Az Egészségügyi Minisztérium tud a jelenségről: adatai szerint az utóbbi három évben folyamatosan nőtt a kivándorlók száma.

Költséges az orvosgyár

A legkedveltebb célország Nagy-Britannia, de sokan választják Franciaországot, Írországot, Svédországot, Németországot és Belgiumot is. Legtöbbször Bukarestből és a nagyobb egyetemi központokból távoztak: Temesvárról, Kolozsvárról és Iași-ból. Az orvosi kamara felméréséből kiderül, hogy az intenzív terápián, a sürgősségi ellátásban, a diabetológián és belgyógyászatban, a kardiológián és a sebészetben vált akuttá a szakemberhiány. „Az is rendkívül aggasztó, hogy egyetemi tanárok nélkül maradunk. A iași-i orvosi egyetemen például már csak egyetlen sebész van” – hívta fel a figyelmet Vasile Astărăstoae, az orvosi kamara elnöke.

A megszorító intézkedések miatt nem csak a külföld veszélyezteti a közegészség-

ügyet, ma már a magánszférában is jobban megéri állást keresni, mint állami kórházban dolgozni – figyelmeztetett Dan Peretianu, az orvosok szakmai érdekvédelmi szövetségének (CFMR) elnöke, aki szerint a privát intézetekben dolgozó szakemberek már a bércsökkenés előtt is nagyságrendekkel többet kerestek. A szakember szerint ez azzal járhat, hogy hamarosan elnéptelenedhetnek az állami kórházak, járóbeteg-rendelők, laboratóriumok. A távozókat felszippantja a magánszektor, ez pedig azt jelenti, hogy a betegek egyre többet fizetnek azokért a szolgáltatásokért, amelyek a társadalombiztosítás alapján elérhetőek kellene hogy legyenek. A túl alacsony orvosbérek túl sokba kerülnek az országnak, állítja a szakember, az állam még mindig az egyik legköltségesebb „orvosgyár” Európában. Az

ország lakosságának számához képest nagyságrendekkel több orvos végez évente, mint a nyugati országokban. Romániában 6000 orvos kap diplomát évente, a hatvanmillió Franciában 6500, a hetven millió lakossal rendelkező Nagy-Britanniában pedig 7000. A végzősök fele kap állást, itthon a hazai egyetemeken tehát rendkívül magas költségekbe „üresbe” dolgoznak és képzik a diplomás munkanélkülieket, illetve a tudásukat külföldön kamatoztató szakembereket – véli Peretianu.

Most megy a java

Háromszéken tavalyhoz képest megháromszorozódott a külföldön munkát vállaló orvosok száma – tájékoztatta lapunkat Dr. Kerekes Jenő. A Kovászna Megyei Orvosi Kamara elnöke szerint idén eddig

A csehok és a lengyelek sem állnak jól

Csehországban ugyanolyan pánik van az orvosok elvándorlása miatt, mint Romániában. „A gond az, hogy a cseh társadalomnak az orvos alulértékelt és alulfizetett tagja” – nyilatkozta Zdenek Mrozek, a cseh orvosi kamara alelnöke. A Cseh Orvosok Szakszervezete a közelmúltban megválasztott politikai vezetőkhoz fordult, hogy az orvosok fizetésének kiegészítésére évi 117-157 millió eurót biztosítsanak. Csehországban a frissen végzett orvos havi 650 eurónak megfelelő fizetésre számíthat. Az átlagos havi bér 900 euró. A fiatal orvosok egy része azonban csak havi 235 euró részfizetést kap, noha valójában teljes munkaidőben dolgozik. Ugyanez a helyzet Lengyelországban,

ahol az asszisztensnők sztrájkoltak a nehéz munkakörülmények és az alacsony bérek miatt. Magyarországon felmerült az orvosok „röghöz kötése”. A tavaly elfogadott jogszabály a magyar állam költségén, rezidens képzésben résztvevő fiatal szakembereket tíz évre egyetlen kórházhoz kötötte, a kötelező szolgálat addig tartott, amíg a pályakezdő „le nem dolgozta” a képzésére fordított kiadásokat. A szigorú rendelet felháborodást keltett az orvostársadalomban, sokan már a szakképzés ideje alatt külföldre menekültek, hogy szabaduljanak a kötelezettségvállalástól. Végül idén júliusban a magyar kormány hatályon kívül helyezte a népszerűtlen intézkedést.

négy orvos mondott fel és távozott, míg tavaly és azelőtt is egy-egy orvos vállalt külföldön munkát. Ez a szám alacsonynak tűnhet, de figyelembe véve, hogy Háromszék kis megye kevés orvossal, jelentős méretűnek tekinthető az elvándorlás – fejtette ki Kerekes Je-

nő. Hozzátette, az elvándorlás 2-3 hónapja kezdődött, és eddig felmondott két családorvos, a mentőszolgálatnál dolgozó rezidens intenzív terápiás orvos, illetve a sepsiszintgyógyi kórház sürgősségi osztályáról egy orvos. Ugyanakkor a megyei orvosi kamara további egy személynek kiadta már az úgynevezett „good standing” igazolást, amely a jó szakmai magaviseletéről szól, ez kell a külföldi alkalmazáshoz – tudtuk meg a szakembertől. A háromszéki orvosi kamara elnöke szerint az elvándorlásnak csupán egyik oka a pénz. A másik oka, hogy az orvosokat ellehetetlenítik a rossz munkakörülmények és a bürokrácia. „Nem mindegy, hogy egy bejárattal, jól felszerelt helyen dolgoznak, vagy olyan helyen, ahol befolyik a víz, nincsenek felszerelések, vagy a rendelőkért a tavalyi ár dupláját kell bérként kifizetniük” – fejtette ki kamaraelnök.

Ezt a megállapítást támasztja alá a lapunknak nyilatkozó Lukács Antal, a székelyudvarhelyi kórház orvosigazgatója. Ebben az

intézményben nem érzékelhető a migrációs kedv, sőt az igazgató szerint egyre többen keresnek itt munkát, a rezidens orvosok zöme egyenesen kéri, hogy itt gyakorolhasson. „A nagy érdeklődés minden bizonnyal az intézmény jó hírvének köszönhető, ugyanakkor nem mellékes az sem, hogy egy igencsak látogatott, jól felszerelt és közkedvelt kórházról beszélhetünk. Bár köztudott, hogy a bérek szabályozva vannak, tehát minden egészségügyi intézményben ugyanazok, nálunk a megengedett felsőtáratértékhez állnak közelebb, és ez sem elhanyagolható szempont” – magyarázza lapunk kérdésére az igazgató.

Demeter Ferenc, a csikseredai megyei kórház menedzsere az ÚMSZ-nek úgy nyilatkozott, „bár ellentétes az intézmény érdekeivel, de érthető a távozó döntése”. A Hargita megyei központi intézményből az orvosok közül az aneszteziológus távozott Nagy-Britanniába, az asszisztensnek mobilitása nagyobb, de ezen a területen – véli a szakember – jó az utánpótlás. ◀

Nemcsak az alacsony fizetések, a rossz munkakörülmények miatt is elsietnek az orvosok

Stratégiai árvízvédelemre várnak a háromszékiek

Kovács Zsolt

► Az elmúlt időszak árvizei felgyorsították az árvízvédelmi rendszerek javítását, korszerűsítési munkálatait – ez azonban azt jelenti, hogy a költségek is napról napra nőnek. Kovács Ödön, a Kovászna megyei vízfelügyelőség vezetője tegnap a komolói gátakra vitte az újságírókat, ahol egy átereszt cseréjének elmaradása miatt a Feketeügy áradásakor akár 200 ezer köbméter víz is felgyűlhet. Az elmúlt hét folyamán Borbély László környezetvédelmi miniszter javaslatára a Környezetvédelmi Alapból 10 millió lej vissza nem térítendő támogatást juttattak Kovászna megyének árvízvédelmi célokra, és ez lendületet adott

a javítási, korszerűsítési munkálatoknak. Kovács Ödön arra hívta fel a figyelmet, hogy a háromszéki vízügy a Râmnicu Vâlcea-i központhoz tartozik, amely évente mintegy 2 km gát feljavítására osztott pénzt. Ebben a tempóban 195 év kelte a teljes gátrendszer felújításához, annak ellenére, hogy az Olt menti gátak hossza megközelítőleg 760 km-re tehető, amelynek fele, 390 km Kovászna megyében található, a maradék pedig 6 másik megyében helyezkedik el. Kovács Ödön kifejtette, gondot jelent, hogy a Kovászna megyében található 280 átereszből 100-ért felel a vízügy, a többi pedig a Talajrendezési Ügynökség gondozásában van, tehát a vízügy hivatalo-

san nem javíthatja, cserélheti őket. A problémát Borbély László miniszterrel is ismertették, aki ígéretet tett arra, hogy a Talajrendezési Ügynökségtől átszervezik a zsilipek adminisztrációját. Tamás Sándor, a Kovászna Megyei Tanács elnöke szerint stratégiai problémáról van szó: helyi szinten a gondokat már nem lehet kezelni. „Ha az elmúlt tíz évet nézzük, kiderül, hogy Bukarestben nem gondolkodtak hosszú távú megoldásokban: 2000 és 2007 között összesen ötmillió lejt fordítottak Kovászna megye árvízvédelmére vagy mederszabályozási munkálatokra. 2007–2009 között ez az összeg már 20 millió, idén pedig 11 milliót juttattak erre a célra” – tárta fel a politikus. ◀

Marad a kánikula

Munkatársunktól

► Egyre többen lesznek rosszul a napok óta tomboló hőségtől, tegnap Bukarestben és több romániai nagyvárosban is arról számoltak be a mentőszolgálatok, hogy megnövekedett a segélykérések száma. Bukarestben négyszáz esethez riasztották a mentőket: az érintettek elsősorban szív- és érrendszeri panaszok miatt kértek segítséget. A szakértők arra figyelmeztetnek, hogy a rosszulétek jelentős része megelőzhető lenne, ha az emberek betartanák a biztonsági szabályokat: megfelelően táplálkoznak (kerülnek a túl zsíros, magas só- és cukortartalmú ételeket), gondoskodnak a megfelelő folyadékbevitelről, és délelőtt 11 és délután 17 óra között nem tartózkodnának napon. Az Egészségügyi Minisztérium

már a kánikula beköszönése előtt figyelmeztette az önkormányzatokat és az egészségügyi intézményeket, hogy addig, amíg érvényben van a hőségriadó, kötelesek krízisközpontokat működtetni, ahol a köztereken tartózkodók segítséget kérhetnek, pótolhatják a meleg okozta vízvesztéseket, és megfelelően légkondicionált helyiségekben pihenhetnek. Az Országos Meteorológiai Intézet előrejelzése szerint ma és holnap még mindenképpen marad a kánikula, a csúcshőmérséklet elérheti a 37 fokot, a levegő páratartalma is rendkívül magas lesz. Sárga veszjelzés 21 megyében van érvényben, leginkább az ország déli, délkeleti megyéi forrósodnak föl. A tikkasztó meleg ellenére továbbra is számítani lehet heves nyári esőzésekre, villámlásra és jégesőre is. ◀

Szabadlábbon az igazgató

ÚMSZ

► Szabadlábbon védekezhet a kolozsvári érettségi egyik gyanúsítottja, Dorel Avram. Az iskolaigazgatót a múlt héten tartóztatták le a helyi hatóságok, ugyanis a korrupcióellenes hatóság azzal gyanúsítja, hogy kilencszáz eurót kapott az egyik maturandustól, hogy átsegítse az érettségi vizsgán. Felmerült továbbá a gyanú, hogy Dorel Avram megpróbált közbenjárni az oktatási minisztériumnál az ügy eltusolása érdekében. Két másik érintett intézményvezető továbbra is előzetesen marad. Kolozsváron robant ki az idei érettségi egyik legnagyobb botránya: 42 egyforma román írásbeli dolgozatot találtak az ellenőrök. ◀

A halál árnyékában

Tamás András

► A politikai foglyok rendszerváltás előtti hírhedt gyűjtőtáborában, a nagyenyedi börtönben *Közös nevező: A halál* címmel nyílt kiállítás illetve kezdődött *A kommunizmus nem történelem* elnevezésű konferencia hét-főn. Ugyanekkor mutatták be a *Szekuritáté vadásza* című, a francia televízió által készített dokumentumfilmet, amely a CICCRR régészinek, a kommunista rezsim áldozatainak sírjait, földi temeteit feltáró munkáját ismerteti. A múlt atrocitásait foházi körülmények között bemutató rendezvény országos premiernek számít, az augusztus 2-a és 7-e között megtekinthető kiállítást mind a fegyencek, mind pedig a fegyház alkalmazottai is látogathatják. Az enyedi börtönben megtekinthető kiállítás anyaga 11 keresési, sírfeltárási akciót ismertet 1948–1952 közötti esetekről, amelyek a hozzátartozók kérésére, illetve területkutatás során 2007–2009-ben zajlott. A rendhagyó tárlókban Beszterce, Hunyad, Szatmár, Krassó-Szörény, Kolozs, Fehér megyében 18 golyó által kivégzett személy személyes tárgyai, családi, illetve a Szekuritáté archívumából előkerült fényképei láthatók, videofelvételek. ◀

Évfordulós Kaláka Tábor

Baloga-Tamás Erika

► Tízórai időben érkezünk a Méréfalván zajló Kaláka Táborba, ahol mintegy 80, az ország minden tájáról, Magyarországról, Franciaországból, sőt Kanadából érkező gyerekek majszolták éppen a zsírral, pástétóval vagy lekvárral megkent házikenyeret. Az evés befejeztével, ami igazán nem tartott sokáig, senkit nem kellett noszogatni azért, hogy folytassa a megkezdett munkáját, pillanatok múlva már csattogtak a vésők, pingáltak az ecsetek, a fogashoz rögzített kender szálon pedig egyre több bog keletkezett. Igen, egy héten keresztül minden nap lázas alkotómunka folyik a méréfalvi kultúrotthonban és annak udvarán, a gyerekek egyre többet és többet tudhatnak meg a hagyományos bútorfestés, a fafaragás – és ezen belül is a székelykapufaragás – az ostorfonás és bogozás, valamint a népzene és néptánc rejtelmeiről. A tábor elsődleges célja a hagyományápolás megismertetése a gyerekekkel, de legalább ennyire nagy hangsúlyt fektetünk a közösségteremtésre is, meséli az ÚMSZ-nek a tábor vezetője, Szallós Kis Judit. Az augusztus 1-je és 8-a között zajló tábor már a tizedik,

Az alkotótábor résztvevőit a munkaszeretetre és precizításra is rávelelik Méréfalván

így a gyerekek legalább fele visszajáró vendég.

Bátran kijelenthetjük, hogy a méréfalvi táborban a gyerekek elsőkézből tanulhatják el a népi mesterseget, hisz olyan neves oktatók egyengetik munkájukat, mutatják meg a különböző fogásokat, mint például Tifán Irénke és Csató Kunigunda bútorfestők, vagy Tankó Albert, azaz Berci bácsi, aki már 2003-tól oktatja a fafaragást a tábor keretében. „Az itt tevékenykedő gyerekeknek a fafaragás tanításával

együtt a munkaszeretetet is célozom átadni, ugyanakkor a precíz munkavégzésre is nagy hangsúlyt fektetek, ezeket az élet más területein is hasznosíthatják később. Ha végignézzük az elkészített tárgyakon, láthatjuk, hogy mindenikben nagy odafigyelés, óriási erőfeszítés, egyszerűen kemény munka fekszik” – szögezi le Berci bácsi. Az udvaron felállított fafaragó részlegen vésők, kalapácsok csattogásától hangos a hely. A bútorfestés mellett, talán ez a legnépszerűbb mester-

ség a gyerekek körében, így nem meglepő, hogy legalább ugyanannyi lányt látunk faragni, mint fiút. S, hogy Bogos Barna méréfalvi résztvevő miért éppen a faragást kedveli, a válasz egyszerű: mert sok szerszámmal lehet dolgozni.

A nagy odafigyelést és türelmet igénylő alkotómunkán kívül lazításra is van lehetőség, hisz a programban szekerezés, lovaglás, bográcsotás, gyógynövény-ismeret is szerepel, tudtuk meg a szervezőktől. ◀

Doberdói emlékséta

Totka László

► Itáliai emlékhelyeket és doberdói harctereket keresett fel egy nagyváradi és székesfehérvári közös helytörténeti kutatócsoport, tájékoztatták a sajtót Nagyvárad képviselői. A Bihar és Fehér megyei csoport célja az volt, hogy az egykor egymás mellett küzdő nagyváradi 4-es és székesfehérvári 17-es honvéd gyalogezredek harcainak helyszíneit közösen bejárják és emlékhelyein együtt tiszteljenek. A rettentetes múlt rejtélyei és veszteségei előtt tisztelgő csoport számtalan emlékhelyet, táblát keresett fel, amelyek között számtalan magyar és nagyváradi vonatkozású tárgy emlékek is van. Helyi olasz társadalmi szervezetek képviselőivel együtt felkeresték többek között a Fogliano Redipuglia I. világháborús osztrák-magyar katonai temetőt, ahol 14 550 osztrák-magyar katona alusza örök álmát, majd megtekintették a temetővel szemben az egykor a Doberdó-fennsík ellen támadó 3. olasz hadsereg múzeumát. Összesen mintegy 34 helyszínen jártak. Nagyváradon egy háborús emlékmű felállítását tervezik, amelyhez már meg is vannak a tervek, felállítására pályázni fognak, hangzott el a tájékoztatón. ◀

A kincsmentés 24. órája

Interjú az erdélyi szövegfolklor nyomába szegődött Magyar Zoltán néprajzkutatóval

Már számos könyvet és tanulmányt közölt erdélyi kutatásairól Magyar Zoltán, a Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatóintézetének tudományos főmunkatársa. A Szilágyságban és az Avasban jár-takor beszélünk vele.

Sike Lajos

► Miért fontosak a budapesti néprajzosnak az erdélyi „kiruccanások”?

– Az évről-évre megújuló néprajzi „expedíciók” közvetlen haszna az, hogy ama bizonyos „utolsó óra” árnyékában megörökítsük, s ezáltal megmentsük a feledéstől azt a tradicionális népköltészet örökséget, esetenben elsősorban a szövegfolklor kincset (mondákat, meséket, tréfás népi elbeszéléseket), amelyeknek ma a nyolcvan év körüli generáció tagjai az utolsó tudói – a nálunk fiatalabbaktól már csak szórva-nyos és töredékes anyag gyűjtője. Ez tehát egyfajta küldetés is, ha úgy tetszik, a leletmentés varázsa és felelőssége egyszerre, hiszen, amit nem sikerül megörökíteni, azok a folkloralkotók szinte bizonyos, hogy java-részt a felejtés részévé válnak, és a magyar kultúra számára egyszer és mindenkor-

ra elvesznek. Mindenekelőtt ez motivál.

► Még mindig sok a gyűjtő-nivaló, annak ellenére, hogy az 1990-es évektől magyar néprajzosok csoportjai rajzolták ki az itteni egyetemekről? Melyek azok a területek, ahol még sok a „fehér folt”?

– Amint az ez évi gyűjtőutak példája is mutatja, bizony még mindig akad olyan terület, ahová nem jutott el képzett folklorista, és ahol még most, az utolsó óra utolsó perceiben is van esély gazdag folklorikinc megörökítésére. Úgy érzem azonban, hogy a nagy erdélyi szövegfolklorista generáció (Faragó József, Nagy Olga, Vő Gabriella és mások) letűnével némiképp egyetemi szinten is háttérbe szorult a népköltészet iránti érdeklődés, illetve egyes speciális műfajok, mint például az archaikus népi imádságok, és a folkloron belül kivált a Keszeg Vilmos nevé-

hez köthető hiedelemkutatás került előtérbe. Talán ez az oka annak, hogy az utóbbi másfél évtizedben végzett erdélyi néprajzosok között alig akad olyan, akit elsősorban a népköltészet érdeklődés sarkallna a témaválasztása során, pedig érdemes lenne. Igaz, a ballada műfaja mára valóban halott, és mesére vagy mesemondóra találni is csak ritka szerencsével lehetséges. De lám, még mindig nem lehetetlen keleti magyar nyelvterületen is egy olyan műfaj, amely hagyományos formában még most is megörökíthető, ráadásul bizonyos szegmenseiben valószínűleg a 21. században is tovább él majd. És ha csak a mondát nézzük, még mindig akad néhány vidék, amely e

tekintetben is javarészt fehér folt, gondolok itt Szatmár, Bihar, Arad megye egyes részeire, vagy éppen a Székelyföld marosközéki részére.

► Könyveiből is kiderül, hogy vannak nálunk kedvenc vidékek, mint például a Szilágyság.

– A Szilágyság valóban a szívem csücske. De mára azzá vált több olyan szórványvidék is, mint például a Mezőség, Hunyad megye vagy Gyulafehérvár vidéke, és szakon pedig a már havasi jelleggel bíró Avasság és a Lápos völgye. S a havasokról szólva, maig legnagyobb szerelmem Gyimes és a sok tekintetben egyedülálló gyimesi csángó népi kultúra.

► Tudományos tevékenységét értékeli-e Erdélyben, vagy inkább csak Budapesten, ahol mostanában is több elismerésben részesült?

– Remélem. Folklorgyűjtőményeim gondozásáért kivált a marosvásárhelyi Mentor munkatársainak tartozom köszönettel, a kiadó vezetője a folklor kiadását is egyfajta misszióknak tekinti. És persze a néprajzi szakmán túl fontos számomra az olvasók visszajelzése is, akik minden jel szerint örömmel és nem ritkán őszinte rácsodálkozással fogadják köteteimet.

Az emlék, álom és a realitás határán

Baló Levente

► Új kiállítótérrel gazdaggott Kolozsvár, a Humanitas könyvesüzlet alagsorában nyílt meg a Humanitas Galéria. Ebben az új térben mutatta be Mira Marincaş új munkáit *ante/post/real* címmel. A plakát fotókiállítást hirdet, a munkák azonban, amelyeket látunk a fotográfia határvidékén helyezkednek el. Számítógépes kidolgozással nyerik el végső formájukat, gyakori a képek montázzsal való összeállítás, áttünések használata és a színmanipuláció. A kiállítás vizuá-

lisan is kötődik a művésznek korábbi kiállításához, melyről lapunkban tudósítottunk, ez most látható képeken is feltűnik a CD és a digitális adattárolás motívuma, a 0101 végtelen számsora. A fenti motívum mellett az alkotásokon végigvonul a szemüveglencse, csiga formájú kövecske, átlátszó műanyagtasak és különböző üvegcsék. A képek világa kizárólag ezekből a kis formátumú tárgyakból épül fel, és amint a cím is sugallja a látható realitáson túli dimenziókba vezet, az emlékezet és a képzelgés világát próbálja feltárni. ◀

A kiállítás az emlékezet és a képzelgés világát próbálja feltárni

Fiatal filmesek Homoródon

F. I.

Ma kezdődik Homoródfürdőn a 9. Filmtett–Duna Műhely alkotótábor, a rendezőcsoport tagjai már tegnap a helyszíntre utaztak, hogy feltérképezzék a terepet.

„Olyan helyszínt kerestünk, ahol egyrészt rengeteg lehetőség nyílik témákat találni, másrészt pedig magának a tábornak is kellemes hely” – válaszolta Buzogány Klára lapunk azon kérdésére, hogy miért éppen Homoródfürdőn szervezték meg a tábort. A *Filmtett – Erdélyi Filmes Portál* főszerkesztője szerint a székely településen minden van, ami ihletként szolgálhat a fiatal filmeknek, „patakcsobogástól a fenyőfák át a különös formájú és állapotú házakig”.

A szervező elmondása szerint a tábor története alatt soha ennyi országból nem kaptak jelentkezést, mint az idén. „Az alaptáborlakókat képviselő erdélyiek és magyarországiakon kívül a Vajdaságból, Svájcól és Csehországból is érkezett jelentkezés – újságolta Buzogány – tehát elég színes társaság gyűlt össze (a táborlakók tíz szakmai csoportban tevékenykednek – szerk. megj.), ami remélem az elkészülő filmeknek is jót fog tenni”.

A rendezőcsoport élén Pálfi György áll, aki idén harmadszor vesz részt a táborban –, a forgató-

könyvírók munkáját pedig Ruttkey Zsófia igazgatja. A két művész közösen követte el a *Taxidermiát*, mely két évvel ezelőtt az Oscarért folyó versenyben képviselte Magyarországot. Visszatérő táborozó az erdélyi rendező-operatőr Bálint Arthur is, aki az operatőri csoport részvevőit irányítja. A színészek csoportvezetője Pálffy Tibor sepsiszentgyörgyi színművész, aki többek között az Ezüst Medve díjas *Varga Katalin*ban szerepelt. Az animációs csoport vezetését Patrovits Tamás animációsfilmművész, illusztrátor vállalta. A vágást Czákó Judit Arany Pálma-

díjas vágó irányítja, a hangfelvételt és -utómunkát pedig Zányi Tamás és Komlódi Gábor.

A gyártásvezető-felvételvezető-produceri csoport élén hagyományosan Durst György Arany Pálma-díjas producer és Boros Melinda áll. A hagyományokhoz híven a táborban a filmről való írást is tanulni lehet: a filmkritikus csoportot Margitházi Beja, a *Filmtett* egyik alapítója, valamint Varga Balázs filmesztéta és egyetemi tanárok irányítják.

A szervezők tervei szerint idén öt kisjátékfilm, és hét animációs film készül. „De előfordulhat, hogy a résztvevők túllőnek a cé-

lon és több film készül majd, aminek csak örülnének, hisz a táborból leginkább jó filmeket várunk” – mondta Buzogány Klára. Ezek a tábor után kezdik meg igazi életüket, általában külön blokkban kerülnek bemutatásra bizonyos fesztiválokon – például a Magyar Filmszemlén, az Országos Diák- és Ifjúsági Szemlén –, de a *Duna Televízió* és a kolozsvári tévé is műsorra tűzi őket. Ezen kívül nyilván azok a filmek kapnak sajtóvisszhangot, amelyeknek sikerül díjakat is szerezniük bizonyos hazai vagy nemzetközi fesztiválokon – magyarázta az ÚMSZ-nek a szervező. ◀

A fiatal filmesek legkevesebb öt kisjátékfilmet és hét animációs filmet készítenek a tiznapos táborban

Fotó: archív

Médiagnózis

Médiaahódítás okostelefonnal

Az elektronikus kommunikációs eszközök felhasználóbarátta, sokoldalúvá válása azt eredményezte, hogy egyre többen igényelik azt, hogy bárhol és bármikor elérhessék az őket érdeklő híreket, olvashassák kedvenc könyveiket, hallgassák nézzék az épp „trendi” multimédiás tartalmakat, vagy épp videótelefonhívásba – mintegy szemtől szembeni beszélgetésbe – kezdjenek azokkal, akiknek az arcát eddig csak maguk elé képzelték telefonbeszélgetéseik alatt.

A GFK Románia legújabb kutatása szerint idén, annak ellenére, hogy visszaesett a mobiltelefoneladás, az okostelefonok iránt nőtt a kereslet. Egyre többen – a trendkövető mobilizáltak most hadd ne kritizáljuk – döntenek úgy, hogy lecserélik régi, jól bevált telefonjaikat, főleg azért, hogy

megkönnyítsék munkájukat. Ez azonban természetesen időbe telik, hisz a készülékkel való ismerkedés, számítógéppel való szinkronizálás több hetet is eltarthat, épp ezért Kelet-Európában a tudatos okostelefonvásárlók (üzletemberek, újságírók, politikusok) egyelőre csupán egynegyede használja munkaeszközként, legtöbbjüknek csak a személyes kapcsolattartást és a szórakozást szolgálják. A digitális személyi asszisztensek egyre nagyobb térhódítása nem csak a telefongyártókat érinti. A legnagyobb kihívás előtt talán éppen az újságok állnak. Vagy nem is annyira kihívás? Ha azt vesszük, hogy a mindig kéznél lévő, magunkkal vitt, autóbuzson, metróban, állomáson előkapott okostelefonon történő mobil (!) újságolvasás tulajdonképpen egyenes ági leszármazottja a negyedszá-

zaddal ezelőtti újságolvasásnak, nem vagyunk messze az igazságtól. A számítógép előtt történő, egy helyben „végett” újságolvasást tehát kezdi felváltani az új műszaki eszközök segítségével történő, a tradicionálisra hasonlító „hírbeszerzési” folyamat. Immár talán Asimovnak sem lehetne kifogása az új tényérbe, zsebbe elférő, ultrahor-do-zható és önálló, tartós akkumulátorú okostelefonok ellen. Az újságok tehát újabb kihívás elé kerültek: az online platformra történő átevezés sikeresnek mondható, megvan az olvasótábor, van reklámbetétel (persze utóbbi Rupert Murdochnak, a News Corporation urának nem volt elég, de ez nem jelen cikk témája), az okostelefonokra „lekért”, számítógépre írt tartalmak azonban frissítést követelnek. Egyrészt a készülékek kicsi képer-

nyője miatt kiesnek a reklámok, aminek a megrendelő örül a legkevésbé, ha meg nem, tolatkodásukkal, harsány színeikkel meg nagy gépigényükkel élvezhetetlenné teszik az olvasást. Reklámozni megérné, hisz egyre többen bámuljuk android, symbianos mobilunkat, viszont csak a minimáldizájn lesz megkapó. Ugyanakkor a háromképernyős cikkek kora is a végéhez közeledik, ellenkező esetben az újonnan alakuló újságolvasó-kaszt nem fogja bírni idegekkel, vagy a touch-screen bánja... Az összetett, de felhasználóbarát készülékek tehát „pörgösebb” médiafogyasztást indukálnak, és az online publikálókól is azt várják el, hogy tömör és könnyen áttekinthető tartalmakkal töltsék fel médiaoldalait.

Farkas István

Száz szó

Az Európai Unió munkavállalói közül a romániaiak töltenek a legtöbb időt a munkahelyükön – derül ki egy friss felméréséből. A kutatás szerint nálunk az emberek átlag 41,2 órát dolgoznak hetente, ezzel Románia a dobogó első helyén áll. Ezt követi Málta heti 40,6 munkaórával. A harmadik helyen holtversenyben áll Nagy-Britannia és Luxemburg heti 40,6 órával. A legkevesebbet Finnországban dolgoznak: 37,3 órát. Pihe-nés tekintetében fordítva áll a mérleg. Romániában átlagosan mindössze évi 21 szabadnap jár a dolgozóknak. Dániában és Németországban évi 30 nap szabadság jár a dolgozóknak, őket követi Olaszország, valamint Ausztria és Norvégia. Lusta finnek, henye dánok, vajon hogyan boldogulnak így szegények?

(szűcs el)

Röviden

Kalapács alatt Batman

Kalapács alá kerül a *Batman*-képregény hetven évvel ezelőtti első kiadása, amely a közel 300 fellelhető példányból a legjobb állapotban maradt fenn. A Mike Wheat alaszkaai gyűjtő egyik legértékesebb darabjának tekintett, 1940 tavaszán megjelent képregényt a dallasi Heritage Auctions bo-csátotta árverésre. Az előzetes becslések szerint a füzet legkevesebb 40 ezer dollárt érhet, a holnapra tervezett árverésre érkezett on-line licitek viszont már 35 ezer dollár fölött járnak.

Ősztől kiadatlan Jackson-dalok

Michael Jackson kiadatlan dalaiból tíz számot tartalmazó album jelenik meg novemberben a Sony Music gondozásában – írja a *Rolling Stone Magazin*ra hivatkozva az *MTI*. A zenei szaklap információi szerint Jackson állítólag egy merevlemezt is hátrahagyott, amely tele van a 80-as években rögzített, eddig még sehol sem hallott szerzeményekkel. Az eddig még sohasem hallott dalokat tartalmazó albumról szóló megállapodás csak az első része a tíz tételre tervezett, 250 millió dollár értékű projektnek.

Apróhirdetés

Eladó Csíkszeredában egy autós értékjegy. Érdeklődni a 0722-994 890-ás telefonon.

Vásárolnék 12 személyes ezüst étkészletet, korona jelzéssel. Telefon: 0255-257 476, 18 óra után.

Vásárolnék Székelyudvarhelyen és Sepsiszentgyörgyön 2 szobás összkomfortos családi házat, a központhoz közel.

Telefon: 0255-257 476, 18 óra után.

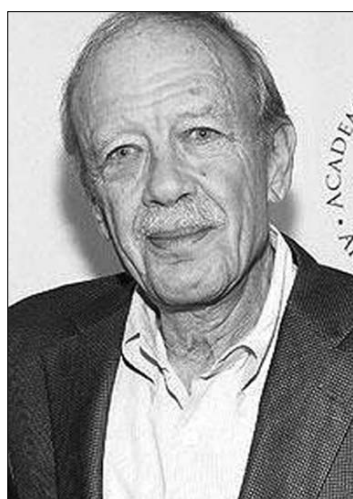
Eladók gyűjtőknek értékes, régi, magyar és világirodalmi könyvek.

Telefon: 0255-257 476, 18 óra után.

Elhunyt a Bond-forgatókönyvíró

MTI

Hatvannyolc éves korában elhunyt Tom Mankiewicz (képnünkön) amerikai forgatókönyvíró. A rákban szenvedő Mankiewiczet Los Angeles-i otthonában érte a halál – írja a *Los Angeles Times* című napilapra hivatkozva az *MTI*. Tom Mankiewicz három James Bond-film, a *Gyémántok az örökévalóság*nak (1971), az *Élni és halni hagyni* (1973) és *Az aranypisztolyos férfi* (1974) forgatókönyvét is jegyzi, ezenkívül átdolgozta Richard Donner *Superman* (1978) és *Superman II*.

(1980) című filmjeinek szövegkönyvét is. Rendezőként nevéhez fűződik a *Behálózva* (*Dragnet*) című 1987-es mozi Tom Hanks és Dan Aykroyd főszereplésével, valamint a *Hart to Hart* című, 1979 és 1984 között futó amerikai tévésorozat számos epizódja.

Tom Mankiewicz híres hollywoodi családból származott. Apja az Oscar-díjas filmrendező-forgatókönyvíró Joseph L. Mankiewicz, nagybátyja a hasonló híres, ugyancsak Oscar-díjas forgatókönyvíró és dráma-kritikus, Herman J. Mankiewicz volt. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.

Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr. 1,

O.P. 33, C.P. 17

* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

CSÜTÖRTÖK
2010. augusztus 5.

A nap filmjei

Pro Tv, 20.30

Jackie, a jó fiú

Diana, a csinos újságíró egy drogbáró ellen próbál bizonyítékot gyűjteni Ausztráliában. Ám miután felfedték kilétét, menekülnie kell. Az utcán Jackie-be botlik, aki igen fontos tévés személyiség, háziasszonyok figyelik konyhai tanácsait. Megmenti Dianát, de a lány által felvett anyagot belekeveri saját kazettái közé. Az üldözők túsul ejtik Jackie barátját és a kazettát kéri váltságdíjként.

DUNA TV, 22.00

Egy asszony élete

Normandia, 1820. A zárdai nevelés után Jeanne könnyű, rózsaszín illúziókkal rüppen a világba, és féktelen reményekkel érkezik szülei vidéki kastélyába. A számára kijelölt férfit azonnal megszereti, s boldognak érzi magát. A szívzorító történetben megismerhetjük a csalódásokat és vívódásokat, melyek révén Jeanne az élet realitásaival szembenező, hűvös szívű asszonnyá érlik.

TV2, 22.20

Cserebere szerencse

Igazán szerencsésnek mondhatja magát Ashley. A karrierje egyenesben van és minden, amihez hozzáfog, sikeresen végződik. Jake pontosan az ellentéte. A világ legnagyobb lüzérét üldözi a balszerencse, soha, semmi nem sikerül neki. Egy bulin Ashley és Jake véletlenül egymás mellé keverednek és véletlenül megcsókolják egymást. Mit ad ég, csillaguk helyet cserél.

KOSSUTH RÁDIÓ

7.00 180 perc 9.00 Hírek 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 13.01 Déli harangszó 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tanúim lesztek 15.05 Arcvonások 15.35 Tér-idő 16.00 Középről 17.15 Zöldövezet 18.30 Krónika 19.03 Közéleti ütköző 19.15 Magánhangzó 19.30 Határok nélkül 20.00 Hírek 20.50 Jó éjszakát 21.00 Hírek 21.04 Rádiószínház 21.30 A nap történetei 23.00 Krónika

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 EU információs magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradó, Hitvilág, Komolyzenei vetélkedő, Orvosi tanácsadó 13.00 Híradás, Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás 16.00 Híradás, Sport Rádióújság

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló 9.50 Hírek, műsorismertetés 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Rejtett világok 17.00 Nap-óra 17.30 Rockmalom 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

6.50 Ezer év szentjei
7.20 Magyar történelmi arcképcsarnok
7.55 Vannak vidékek
8.50 Lélek Boulevard
9.20 Krisztofórá
9.25 Mekk Elek az ezermester
9.35 A dzsungel könyve
10.05 Zorro (am. kaland sor.)
10.30 Daktari (am. kaland sor.)
11.25 Derrick (sor.)
12.30 Kíváncsákosár
15.00 Híradó
15.10 Térkép
15.40 Fesztiválsoroló
16.05 A mindenséggel mérd magad
16.15 Kisciklopédia
16.25 Irány a strand!
16.55 Mámó
18.10 Második esély (sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Frank Riva (minisor.)
21.00 Híradó
21.05 Közbeszéd
21.30 Floyd Olaszországban (ism. sor.)
22.00 Egy asszony élete (francia filmdráma, 2005)
23.45 Sport hírek
23.50 Az oboa hangja (brazíliai filmdráma, 1998)
1.50 EtnoKlub (ism.)

TVR 1

7.00 Hírek
7.30 A selyem útján
8.00 Az ezüst vadló
8.30 Beaver mindent megold (sor.)
9.00 Az átváltozás (ism.)
10.00 Zöld arc
10.15 Szerelmi bizonyíték (sor.)
11.15 Kontra generáció (ism.)
12.00 FIFA 2010 nyitókoncert
12.15 Mondd mi fáj (ism.)
12.50 Damo (ism.)
14.00 Hírek, sport
14.50 Egyszerűen ízetes
15.00 Teleshopping
15.30 Akzente
17.00 Új paradicsomok
17.55 A világ hercegnői
18.00 Jocker, Loto 5 /40, Loto 6/49 és Noroc sorsolás
18.20 Történelmi emlékek
18.30 Damo (dél-koreai sor.)
19.45 Sport
20.00 Hírek
20.30 FC Timişoara - Milylykosken Pallo-47 labdarúgó mérkőzés (live)
22.30 A mágius szem
23.00 Gyilkos szolgálat (román sorozat)
0.00 Hírek
0.15 Zöld arc
0.20 Dr. House (sor.)

VIASAT 3

7.50 Columbo: Gyönyörű gyilkos 9.15 Gyilkos sorok 10.20 Dilis detektívek (sorozat) 11.10 Testvérek (sorozat) 12.10 Kincsek a padláson 13.00 Segítség, szülő vagyok! 14.00 A médium (sorozat) 16.00 Gyilkos számok 17.00 Alice új élete (sorozat) 18.00 Segítség, szülő vagyok! 19.00 Gordon Ramsay 20.00 Jóbarátok (sor.) 21.25 Gyilkos számok (sorozat) 22.20 CSI (sorozat)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
10.00 Párizsi jóbarátok (fr. vígj. sor.)
10.50 Úditó (ism.)
11.45 Nappali
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
14.00 Szomszédok (magyar sor.)
14.35 Slovenski Utrinki
15.05 Rondó
15.35 Ez történt Ma reggel (ism.)
Benne: Híradó, sport hírek
17.25 Körzeti híradó
17.35 Hírek
17.45 Teadélután
18.40 Elit gim (olasz drámasorozat)
19.40 McLeod lányai (auszt. kaland sor.)
20.30 Híradó este
20.50 Sport hírek
20.55 Időjárás-jelentés
21.00 Már egyszer tetsetzt!
22.00 Halálós megtorlás (am. filmdráma, 1986)
23.40 Az Este
0.10 Hírek
0.15 Sport hírek
0.20 Memento (ism.)
0.30 Teadélután (ism.)
1.30 Nappali (ism.)
2.45 Kilitás a Nagy-Kopaszról

TVR 2

7.00 Familie Dr. Kleist

(ném. Sor.)
7.55 Győzd le az árvizet!
8.00 Stúdió 24 (fr. sor.)
9.00 Utazás párhuzamos világokban (kan. sor.)
10.00 Hírek, Sport
10.20 Gitárok ideje (ism.)
11.20 Mesék a vadonból
12.00 Hírek
12.45 Népi pihenőhelyek
13.45 Teleshopping
14.30 Arc és hasonlóság
15.00 Együtt Európába
16.00 Familie Dr. Kleist (sor.)
17.00 Stúdió 24 (fr. sor.)
18.00 Euronews híradó
18.10 Győzd le az árvizet!
18.20 Időálló beszéd
18.30 Mesék a vadonból
19.00 Starhunter 2300 (sci-fi sor.)
20.00 Esküdt ellenségek (am. krimisor.)
21.00 Sikerkép
21.30 A térképen túl
22.00 Hírek
23.10 Rög a vérben (angol sor.)
0.45 Az én költségvetésem (ism.)
1.20 Szerelmi recept (német film) (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő (live) 12.00 Sport.ro Hírek 13.10 Pontos sportidő 14.10 Külön kiadás 15.00 Sport.ro Hírek 17.00 Pontos sportidő (live) Ioana Cosma műsora 18.00 Sport.ro Hírek (live) 19.05 Információ (live) Vali Moraru műsora 20.05 Szőkevadász (sorozat) 21.00 Sport.ro Hírek (live) 22.00 Wrestling: WWE PPV Money in the Bank

m2

6.50 Ma Reggel
10.00 Mesék
10.55 30. LEN Úszó-, Műugró-, Szinkronúszó- és Nyíltvízi EB (élő)
13.01 Híróra
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Záróra
14.45 Átjáró
15.10 Hétmérföld
15.50 Kalandozó
16.15 Egy lépés előre (sor.)
17.05 Bűvölet (olasz sor.)
17.55 Caterina és a lányok (olasz sor.)
18.50 30. LEN Úszó-, Műugró-, Szinkronúszó- és Nyíltvízi EB (élő)
21.00 Híradó este
21.25 Yorkshire-i szívügyek (angol drámasorozat)
22.20 Magyar retro
23.20 30. LEN Úszó-, Műugró-, Szinkronúszó- és Nyíltvízi EB 5 km-es férfi, 10 km-es női összefoglaló
23.50 Záróra - Krusovszky Dénes
0.15 McLeod lányai (auszt. kaland sor.)
1.00 Elit gim (olasz drámasorozat)
1.55 Mámor nélkül (francia tévéf., 2001)

PRO TV

6.00 Happy Hour (ism.)
7.00 ProTv hírek, sport
9.55 Könyvbemutató
10.00 Fertőzésveszély (amerikai thriller, 1992, ism.)
12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat)
13.00 ProTv hírek
13.45 Betörő

(am.-kan. vígj., 1987)
16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
17.45 Délidő (am. dráma, 2009)
19.00 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
Andreea Escaval
20.30 Jackie, a jó fiú (hongk.-auszt.-am. akcióvígj., 1997)
22.30 ProTv hírek, sport, időjárásjelentés
23.00 Két pasi - meg egy kicsi (amerikai sorozat)
0.00 Nyomtalanul (amerikai krimisorozat)
1.00 Jackie, a jó fiú (ism.)
2.30 ProTv hírek, sport (ism.)

ACASĂ

9.45 A kötelék (sorozat) 11.15 Predesztináltak (sorozat) 12.30 Mindörökké együtt (sorozat) 14.00 Ana két arca (sorozat) 15.30 Viktória (sorozat) 16.30 A kötelék (sorozat) 17.30 Igaz történetek 18.30 Mindörökké együtt (sorozat) 19.30 Szívek iskolája (sorozat) 20.30 Predesztináltak (sorozat) 21.30 Analia másik arca (amerikai sorozat) 22.30 Éjszakai történetek 23.30 India (sorozat)

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 ittHON (ism.)
7.25 Fókusz (ism.)
7.55 Reggeli Ébresztőshow
10.05 Te vagy az életem (argentín sorozat)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás
13.10 ASZTRO Show
14.30 Fél kettő - Magazin a legjobb történetekkel
15.25 Lost - Eltűntek (amerikai kalandfilmsor.)
17.15 A szerelem rabjai (argentín sorozat)
18.25 Mónika - A kibeszélőshow (talk show)
19.30 RTL Klub Híradó
20.05 A mentalista (am. krimisor.)
21.10 Fókusz
21.45 Gálvölgyi-show - Paródiashow
Utána: RTL-hírek
22.20 Hetedik érzék (am.-kan. sor.)
Utána: RTL-hírek
23.15 Döglött akták (am. krimisor.)
0.20 Kemény zsaruk (am. akció sor.)
1.20 Reflektor Sztármagazin
1.35 Infómánia - Multimédia magazin

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
8.00 Vakáció - Nicole és Alex szórakoztató műsora
10.00 Xena,

a harcok hercegnője (amerikai kalandf.)
11.15 Columbo: Columbo a rendőrakadémia (amerikai krimi, 1990)
13.00 Híradó
14.00 A nagy per (magyarul beszélő, amerikai f. dráma, 1985)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Megvendégeljünk - reality show
17.45 Mutassalak be a szüleimnek
19.00 Híradó
20.30 A vénlegény - szórakoztató műsor
22.30 Híradó
23.30 Hősök (amerikai sorozat)
0.30 Euforia Midnight Sun Tour - (ism.)
1.15 Game Show: Smart Casino
2.15 Híradó, Sport, időjárásjelentés (ism.)

FILM+

8.10 Murdoch nyomozó rejtélyei (sorozat) 10.00 Televíziós vásárlás 13.05 Hullámok szárnyán (am. vígjáték) 14.55 A Midsummer gyilkosságok (krimisorozat) 16.45 Túlvilági kapcsolat (amerikai thriller) 18.25 Kölcsönkenyér visszajár (amerikai filmdráma) 20.20 Karátos védelem (amerikai akciófilm) 22.00 Nyomás utána! (olasz-amerikai akcióvígjáték) 0.05 Alibi nélkül (amerikai-kanadathriller)

TV2 TV 2

7.00 Segíts magadon!
7.25 Tények Reggel
8.00 Mokka
10.00 Stahl konyhája
10.10 Babapercek
10.20 Televíz - Telefonos játék
11.15 Teleshop
12.40 A síttes (francia vígj., 2003)
14.25 Kvízó - Telefonos játék
15.55 Szentek kórháza (auszt. sor.)
16.55 Egy tini naplója (német vígj. sor.)
17.25 Joshi Bharat (argentín sorozat)
18.30 Árva angyal (mex. sor.)
19.30 Tények
20.05 Doktor House (am. sor.)
21.10 Aktív - A TV2 magazinja
21.45 Hóhullám (szórakoztató műsor)
22.20 Cserebere szerencse (amerikai romant. vígjáték, 2006)
Közben: Kenőrsorolás
0.20 Painkiller Jane (kan.-am. sci-fi sor.)
1.15 Tények Este
1.45 EDO.TV
2.35 Dante pokla (amerikai katasztrófa f., 1997)
4.15 Segíts magadon! (ism.)
4.40 Animációs filmek

PRIMA TV

6.00 Aki tud az nyer! (ism.)
7.00 Kandikamera
7.30 Nicsak ki főt!
8.20 Sport Florentinával
8.30 Teleshopping
9.15 Senki sem tökéletes (román vígj. sor.)
9.45 Az Illinoisi gyilkos (kanadai-amerikai krimi, 1992) (ism.)
11.45 Galileo
12.30 Teleshopping
13.15 Kandikamera
13.45 Teleshopping
14.30 Aki tud, az nyer!
15.30 Senki sem tökéletes (román vígj. sor.) (ism.)
16.00 Extralarge: Fekete mágia (német-olasz akciófilm, 1991)
18.00 Hírek, sport
19.00 Fókusz Sport
19.30 Nicsak ki nyer!
20.30 Samurai Girl

(amerikai filmsorozat)
22.00 Focus Monden (ism.)
22.30 Lököttek (román vígjáték sor.)
23.15 Mondenii Show - Best Of
23.30 Égből pottyant gyermek (am. családi film, 1993)
1.30 Hírek, sport

KANAL D

8.00 Eltűvedve Panamában 9.30 Vendéglő nálunk otthon 10.30 Ezüst szerelem (sorozat) 12.30 Hírek 13.15 Orovosok 14.45 Légy az enyém 17.00 Aliye 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.45 Házasulandó fiam van 20.30 Scooby Doo 2.: Szörnyek poráz nélkül (amerikai vígjáték, 2004) 22.30 Óriáspók (amerikai katasztrófa film, 2000) 0.30 Féktelen szenvedélyek (erotikus film)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.)
7.30 Lapzártá (ism.)
Vitamúsor újságírókkal
8.00 Híradó
9.05 Rájátszás (ism.)
10.05 Keresztmetszet (ism.)
Riportmagazin
11.05 BBC Click (ism.)
A BBC informatikai magazinja
11.30 Negyedik (ism.)
12.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
13.00 Déli híradó
13.30 Hungarorama
14.05 Lapzártá (ism.)
14.30 Paletta (ism.)
15.05 Széles út (ism.)
Motoros életmód-magazin
15.30 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
16.05 Vetítő (ism.)
17.05 Arcok a liftben (ism.)
17.30 Paletta (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Soroló
19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor
20.00 Híradó
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzártá
23.05 Szilvett (ism.)
0.05 BBC Híradó (ism.)
0.30 A vidék magazinja

DISCOVERY

6.30 Autókereskedők úton - Bentley
7.00 Motorkerékpár-építő VB - Westbury és Fuller
8.00 Újjáépítők
9.30 Hogyan csinálják?
9.30 Katasztrófa: ahogy én láttam
10.00 Piszkos munkák
11.00 Amcsi motorok
12.00 Amerika legőrültebb versenyei
13.00 A túlélés törvényei - Kimberley, Ausztrália
14.00 Ötödik sebesség
14.00 Végzetes másodpercek
15.30 Hogyan készült?
17.00 Állítólag - Konyhai katasztrófák
18.00 Végzetes másodpercek
19.00 Gigászi építmények
20.00 Túlélés törvényei - Mexikó
21.00 Hogyan készült
22.00 Végzetes másodpercek
22.30 A Koszicszko katasztrófája
23.30 Piszkos munkák - Vexcon
0.30 Verminators - Egy irtó jó csapat
1.30 Katasztrófa: ahogy én láttam
2.30 Végzetes másodpercek

HALLMARK

9.00 McLeod lányai (auszt. sorozat) 10.00 Kisvárosi gyilkosságok 12.00 Amy-nek ítélve (am. sorozat) 13.00 Órangyal (am. sorozat) 14.00 Nash Bridges - Trükkös hekus (sorozat) 15.00 Kisvárosi gyilkosságok 17.00 Mielőtt szerettél (am. vígj.) 19.00 Amy-nek ítélve (am. sorozat) 20.00 Trükkös hekus (sorozat) 21.00 Órangyal (am. sorozat) 22.00 A médium (am. krimisorozat)

Augusztus 4., szerda

Az év 32. hete és 216. napja, hátravan 149 nap

Ma **Domonkos** nevű olvasóinkat köszöntjük. A Domonkos a latin Dominicus név magyar változata. Jelentése az Úrhoz tartozó, Istennek szentelt. Holnap **Krisztina** napja van.

Évfordulók

- 1903-ban megválasztották X. Piusz pápát a katolikus egyház vezetőjének.
- 1944-ben a Gestapo felfedezte azt az amszterdami búvóhelyet, ahol Anna Frank és családja rejtőzött.
- 1965-ben megkezdték a berlini tévétorony építését az egykori Kelet-Berlinben.
- 1977-ben Franciaország bekapcsolódott a nukleáris fegyverek elterjedésének megakadályozását célzó egyezmény kidolgozásába.

Vicc

A férfiak számára háromféle nő létezik: feleség, szerető, anyós. Az elsővel kél, a másodikkal él, a harmadikkal fél.

Recept

Rakott zöldség olasz módra
Hozzávalók: 50 dkg burgonya, 50 dkg sárgarépa, fél fej zeller, 2 csirkemell (sült), 1 fej vöröshagyma, 8 dkg vaj, 3 dkg liszt, 5 dl tej, 10 dkg reszelt sajt, őrölt bors, só.

Elkészítés: Forrásban lévő vízbe tesszük a csíkokra vágott zöldségeket, 5 percig főzzük, majd félretesszük. A felaprított hagymát 3 dkg vajban megpirítjuk, majd rászórjuk a lisztet, és felengedjük a tejjel. Kislángon, kevergetve besűrítjük. Hozzáadjuk a reszelt sajtot, fűszerezünk, és félretesszük. 3 dkg vajban 5-6 percig pároljuk a felszeletelt burgonyát és a csíkokra vágott húst, majd itatóspapírra szedjük. Tűzálló tálba rétegezzük a burgonyát, a csirkehúst, a sárgarépát és a zellert, majd ráöntjük a sajtmártást. A maradék vajat forgácsokra vágva rászórjuk, és 30-35 percig sütjük. (Félidejében mérsékeljük a sütő hőmérsékletét.)

Gondolatjel

Visky István rovata

Bármilyen, amit megtehetsz vagy megálmodsz, fogj hozzá! A merészségben zsenialitás, erő és varázslat rejlik. A hősiesség nem az ünnepléssel vagy az vágyakozással kezdődik, hanem a cselekvéssel. A legnagyobb erő a holtpontról való elmozduláshoz kell, az első lépéshez. Hős az, aki úgy lép, hogy bizonytalan a győzelem-

ben és az előtte tornyosuló akadályoktól fél is. A mégis megtett lépés már győzelem. A végső győzelem sokmindentől függ, a legtöbb hős nem is éli túl küzdelmét. Az igazi hős nem a győzelemért cselekszik, hanem a célért, kerüljön bármibe is. Aki úgy válik hőssé, hogy túléli saját harcait, annak sok alázatra van szüksége.

Horoszkóp

KOS (III. 21.-IV. 20.)

Remek hangulatban van. Ez nem csoda, hiszen pénzügyei jól alakulnak, és magánéleti kapcsolata is harmonikus.

BIKA (IV. 21.-V. 20.)

Beszélgés során kínos helyzetbe kerülhet egy megfogadott megjegyzés miatt. Kitartóan és precízen dolgozik, de talán túl keveset pihen.

IKREK (V. 21.-VI. 21.)

Elhatározza, hogy átrendezi otthonát, és már előre izgul és örül a végeredménynek. Kitűnő a humorérzéke, ennek köszönhetően sok jó barátja van.

RÁK (VI. 22.-VII. 22.)

Átadja magát a nyár varázsanak. Jöhetnek a hűsvízű, kellemes strandok, a nagy beszélgetések. Az életet ma kellemesnek, az embereket szórakoztatónak látja.

OROSZLÁN (VII. 23.-VIII. 23.)

Kihívó és rámenős, mindent bedob, hogy hódíthasson. Aki jól ismeri őt, az tudja, hogy valójában komoly, érzelmes kapcsolat-ra vágyik.

SZŰZ (VIII. 24.-IX. 23.)

Nincs kicsattanó formában, de a Merkúr nem hagyja nyugodni. A módszeresség segíthet. Írja össze a kívánságait és készítsen a kivitelezéshez tervet.

MÉRLEG (IX. 24.-X. 22.)

Kisasszony havában sokat ígérő napok várnak Önre. Úgy érzi, hogy fut a szekere, s ki akarja használni a kedvező alkalmat az érvényesülése érdekében.

SKORPIÓ (X. 23.-XI. 22.)

Szórakozásra, játékra, de tanulásra is nyitott lesz ma. Szorgalmának és leleményességének köszönhetően pedig mindebből még hasznot is húzhat. Olyan lehetősége adódhat, ami egyszeri és megismételhetetlen.

NYILAS (XI. 23.-XII. 21.)

Ideális kapcsolata lehet az Iker-jegyűvel, hiszen mindketten vágnak a kikapcsolódásra és a romantikára.

BAK (XII. 22.-I. 20.)

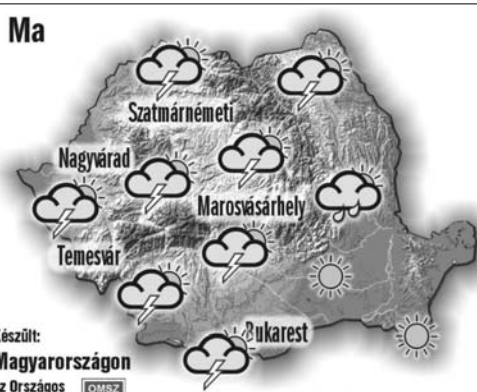
Tele van munkával, pedig a legszívesebben valahol a szabadban töltené idejét szeretettel. Rövidesen eljön annak is az ideje.

VÍZÖNTŐ (I. 21.-II. 19.)

Olyan dologba ne kezdjen, amelyhez egyáltalán nem ért. Legyen realista, ne kockáztasson. Egy rendkívül szimpatikus emberrel hozza össze a sors.

HALAK (II. 20.-III. 20.)

Egy őszinte beszélgetés sokat segíthet, hogy tisztábban lássa kapcsolatuk jövőjét kedvesével. Befolyásos barátjától bizalmas információkat kap.

A következő napok időjárása

Csütörtök
 24°C / 30°C
 A térségben feloszló hidegfront miatt változó időre számíthatunk, záporral, zivattal.

Péntek
 28°C / 31°C
 Eleinte napos idő várható, majd délután nyugat felől újabb hidegfront érkezik Erdély fölé.

Készült: Magyarország az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Hidegfront érkezett Erdély fölé. Hatására ma gyakran lesz erősen felhős az ég, de rövidebb napos időszakok előfordulhatnak. Többfelé várható eső, zápor, zivatar, néhol heves zivatar is előfordulhat.

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	29°C	19°C
Brassó	23°C	18°C
Bukarest	33°C	21°C
Csikszereda	23°C	15°C
Kolozsvár	25°C	18°C
Marosvásárhely	26°C	18°C
Nagyvárád	29°C	19°C
Szatmárnémeti	28°C	19°C
Temesvár	29°C	19°C

Egyhangú étrend

Horváth István

***	IRATOK VANNAK BENNE	PAPÍRRA VET	NYILÁS FALON	IMPORT KÖOLAJ	***	OROSZ FOLYÓ	RÁSKAI ...; KÓDEXMÁ-SOLO APA-CA VOLT	ÖNKÉNT ODAAD	ILLETÉKES HATÓSÁGTÓL EREDŐ
ÉPÜLET FÖLD ALATTI RÉSZÉ					KÉMIKUS (GYÖRGY)				
KÖZÖSÉGEBE TARTOZÓ					MUNKÁS MENÉSBEN				
MEG NEM ENGEDŐ						ADVOKÁT (RÓV.)			
NOÉ KIKÖTŐJE						POKRÓC	PÁROS RÓKAI		
A TÁRGY RAGJA		TOLLTÓL MEGTISZTÍT KÖVÉRSÉG					TÉLEN SPORTOL		
ÁZTATNI KEZDI!			GERMÁN ISTEN					AZ ELSŐ BETŰNK	
HÁRMAS BETŰNK			GÁBOR		BOMLIK A CSOMÓ			SZEZON-JELZŐ	
PRÉSELVE KINYOMÓ					ZLOTY (RÓV.)				
ÁLLÓVÍZ A TURANI ALFÖLDÖN						VAN SÜT-NIVALÓJA			

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
 013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
 Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
 Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
 Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
 Biró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

- Szerkesztők:**
 Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
 Bogdán Tibor (Háttér)
 Darvas Beáta (Kultúra)
 Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
 Turós-Jakab László (Sport)
 Farkas István (Média)
 Orosz Anna (Életmód)
 Szonda Szabolcs (Szinkép)

Olvasószerkesztők:
 Osváth Annamária, Nyágyuly András

- Tudósítók:**
 Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente – 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Horváth István – 0747-517574 (Csikszereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Szekelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
 Tofán Levente

Grafikus:
 Horváth István

Tördelőszerkesztők:
 Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
 Bérés Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
 Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logotancos:
 Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalvánnyal (mandat postal) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknél. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
 1 hónapra 15 lej,
 3 hónapra 38 lej,
 6 hónapra 75 lej,
 12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)
 ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányszám-auditáló Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

Alkalmazunk frissen végzett: építőmérnököt kivitelezési munkakörbe.
 Jelentkezés: Csikszereda, Barompiac (Obor) u. 52/A sz. Tel.: 0266-371737, 0744-575282 E-mail: teclum@teclum.ro

agnus RADIO 88.3 FM
 Kolozsváron mostmár mindenütt HALLHATÓ!

rtm
 MAROSVÁSÁRHELYI RÁDÍÓ
 98.9 FM

Paprika rádió
 fülön csíp
 95,1 fm

KOLOZSVÁRI RÁDÍÓ
 ahol talál a szó

Liga 1: négyen az élen

Labdarúgás

Túros-Jakab László

A bajnoki címvédő CFR 1907 és az újonc Victoria Brănești találkozója zárult Kolozsváron a labdarúgó Liga 1 második fordulójában. Erőtakarékos játékkal a házigazdák csak egy óra elteltével tudták megzörgetni Cernea hálóját, igaz Muresan gólja után szűk három perccel már Culio is betalált. Végeredmény 2-0, s a „vasutasok” felzárkóztak a négyes élboly mögé.

Andrea Mandorlininek, a kolozsváriak olasz mesterének kétszer is oka lett a bosszankodásra.

A 37. percben ugyanis Yssouf Kone oly szerencsétlenül lépett félre, hogy hordágyon kellett levinni, s bizonyára hetekig nem léphet pályára. A helyére küldött Lacina Traore nem remekelt, tíz perccel a vége előtt lecserélték, az egyre elégedetlenebb elefántcsontparti pedig hangos számonkéréssel illette az edzőt. Bár Mandorlini nem kívánt nagy feketet keríteni az ügynek, egyre nyilvánvalóbb a feszültség amit Traore mehetnékje táplál.

A számok tükrében

A második fordulóban egyetlen vendégsiker sem született, a

látogatóknak mindössze négy döntetlenre futotta erejükből. Több mint 50 százalékkal nőtt az eredményesség, 27 gól született, igaz, ehhez döntő módon járult hozzá a Stefan cel Mare úti nyolc hálózordulás. A 2010-2011-es pontvadászat 20. gólját Pena (Otelul), a 30-at Eric (Gaz Metan), a 40-et pedig Curelea (Sportul) szerezte, 2,55-ös góllátagnál tartanak.

A nyitófordulóhoz képest javult a sportszerűség is, kevesebb sárgalapot, 35-öt mutattak fel, s nem volt egyetlen kiállított játékos sem. Két forduló után a Rapid (egyetlen sárgalap) vezet a fair-play-táblázaton, ahol az

újonc Marosvásárhely (11) sereghajtó.

Érdekes forduló következik

Pénteken a Kolozsvári U–Vaslui (18 óra, GSP Tv), Rapid–Otelul Galați (20, DigiSport) és Victoria Brănești–Universitatea Craiova (21.45, GSP Tv) mérkőzésekkel indul a 3. forduló műsora. Szombaton Marosvásárhelyi MFC–Unirea Urziceni (18, DigiSport) és Brassói FC – Steaua (21, DigiSport), vasárnap pedig Astra Ploiești–Medgyesi Gaz Metan (18, GSP Tv), Temesvári FC–Kolozsvári CFR 1907 (20, Antena 1) és Pandurii Tg. Jiu–Dinamo (21.45, DigiSport) találkozókra kerül sor. Hétfőn a Sportul Studențesc–Besztercei Gloria (18, GSP Tv) meccs zárja a fordulót.

A Liga 1 állása						
1. Dinamo	2	2	0	0	7-4	6
2. Brassó	2	2	0	0	4-1	6
3. Otelul	2	2	0	0	3-0	6
4. Steaua	2	2	0	0	4-2	6
5. CFR 1907	2	1	1	0	2-0	4
6. Rapid	2	1	1	0	2-0	4
7. Gaz Metan	2	1	1	0	5-4	4
8. Temesvár	2	0	2	0	4-4	2
9. Gloria	2	0	2	0	3-3	2
10. Urziceni	2	0	2	0	0-0	2
11. Astra	2	0	1	1	2-3	1
12. Craiova	2	0	1	1	1-2	1
13. Vásárhely	2	0	1	1	1-2	1
14. Vaslui	2	0	1	1	1-3	1
15. Pandurii	2	0	1	1	0-2	1
16. Sportul	2	0	0	2	3-6	0
17. Kv. U	2	0	0	2	2-5	0
18. Brănești	2	0	0	2	2-5	0

Bár hétfőn este nem sikerült a hálónál találnia, Dani ismét a kolozsvári vasutasok egyik legjobbjává vált

Fotó: gsp.ro

Bal lábbal kezdő magyarok

Kosárlabda

T. J. L.

Hazai vereséggel kezdte meg szereplését az Európa-bajnoki selejtezőben a magyar férfi kosárlabda-válogatott, miután hétfőn este 91-82-re kikapott a brictől. Szolnokon a Chicago Bullt erősítő Loul Deng, illetve a Dallasban és San Antonióban is megfordult Pops Mensah-Bonsu játszott főszerepet, előbbi 32, utóbbi pedig 14 pontig jutott. A magyaroknál Hanga (20), Vojvoda (18) és Lőránt (15) volt a három legeredményesebb játékos.

A B-csoport második mérkőzésén Macedónia idegenben győzte le 71-58-ra Ukrajnát. Mészáros Lajos megfiatalított gárdája augusztus 5-én Macedóniával játszik Szkopjében, 8-án Bosznia-Hercegovinát fogadja Szolnokon, 11-én pedig Ukrajnával mérkőzik meg Lvovban. A visszavágókra 17-én, 20-án, 23-án és 26-án kerül sor Birminghamben, Szolnokon, Szarajevóban és Szombathelyen.

Eredmények a másik két csoportból: Olaszország – Izrael 71-79 (A), Montenegró – Lettország 96-66 (A), Grúzia – Lengyelország 84-65 (C), Portugália – Bulgária 59-67 (C).

A román válogatott a B-divízió B csoportjában verseng. A Carl John Neumann irányította gárda műsora: augusztus 11., Kolozsvár: Románia – Svédország; augusztus 14., Tirana: Albánia –

Románia; augusztus 17., Temesvár: Románia – Azerbajdzsán; augusztus 21., Minszk: Fehéroroszország – Románia. Hazai vereséggel rajtolt a magyar női válogatott is, amely Miskolcon 76-65-re kapott ki a montenegróiaktól. Fegyvernekiek 39-30-ra vezettek a nagyszünetben, a vendégek viszont 46-26-ra nyerték az utolsó két negyed. Székely Norbert csapatából Fegyvernek (21), Horti (15) és Krihacsevsics (11) szerezte a legtöbb pontot, a győztesektől pedig Perovanovics (22) és Baletic (14). A C-csoport másik mérkőzésén: Törökország–Bulgária 76-67.

A magyarok programja: augusztus 5., Rusze: Bulgária–Magyarország; augusztus 8., Szolnok: Magyarország–Finnország; augusztus 11., Konya: Törökország–Magyarország; augusztus 17., Cetinje: Montenegró–Magyarország; augusztus 20., Budapest: Magyarország–Bulgária; augusztus 23., Vantaa: Finnország–Magyarország; augusztus 26., Miskolc: Magyarország–Törökország.

A román női válogatott később mutatkozik be a B csoportban. A műsor: augusztus 14., Bukarest: Románia – Lettország; augusztus 17., Ruma: Szerbia – Románia; augusztus 20., Targoviste: Románia – Izrael; augusztus 23., Riga: Lettország – Románia. augusztus 26., Targoviste: Románia – Szerbia; augusztus 29., Ramat Gan: Izrael – Románia.

Rajtra kész a „vizes” Eb

ÚMSZ

A budapesti Margitsziget és Balatonfüred ad otthont a 30. Úszó, Múgró, Szinkronúszó és Nyíltvízi Európa-bajnokságnak, amely máától augusztus 15-éig tart. Az öt nappal a rajt előtt, Balatonfüreden megtartott utolsó sajtótájékoztatón a „vizes” kontinensviadal szervező-bizottsága arról számolt be, hogy minden készen áll egy felejthetetlen Eb-re.

Beutatták az Eb tiszteletére kiadott 5000 forintos névértékű ezüst emlékméret, mindenki megcsodálhatta az asztalokon a valamennyi résztvevő képmását rejtő üvegkockát, de még az éremátadásokra tervezett ruhakollekciót is. Ismertették az ingyenesen megtekinthető megnyitó-ünnepség programját. Helyi idő szerint este fél 9-től egy 100 tagú cigányzenekar teremt hangulatot, de lesznek majd Bad Boyz-ritmusok, s tánc-show is a PresiDance-csoport és a Strokes előadásában. Csúcspontként a háromszoros olimpiai bajnok férfi vízilabda-válogatott tart bemutatót, Vidék-Budapest felállításban.

Ami a házigazdákra illeti, minden idők legnépesebb magyar csapatát nevezték, 28 férfi és 31 női úszót, továbbá 14 szinkronúszót. Kiss László szövetségi kapitány sok kellemes meglepetést helyez kilátásba. „Becsület és jó felkészülésen vagyunk túl. Szerencsére se sérülés, se betegség

nem hátráltatott minket, így bátran kijelenthetem, hogy a Margitszigeten sok örömet okozhatunk a kilátogató magyar közönségnek”, nyilatkozta a szakvezető, aki 1991 óta áll a magyar úszó-válogatott élén.

A magyar úszók zöme 2-4 versenyszámban is indul, s nem hiányoznak az ismertebb nevek: Cseh László (200 és 400 m vegyes), Gyurta Dániel (100 és 200 m mell), Kis Gergő (400 és 800 m gyors, 200 m vegyes), Verrasztó Dávid (200 m hát, 200 és 400 m vegyes), Jakabos Zsuzsanna (200 m pillangó, 200 és 400 m vegyes), Hosszú Katinka (200 m pillangó, 200 és 400 m vegyes), Verrasztó Evelyn (100 és 200 m gyors, 200 m vegyes), Mutina Ágnes (100, 200 és 400 m gyors) és Dara Eszter (100 és 200 m gyors, 100 m hát, 50, 100 és 200 m pillangó).

A román küldöttség mindössze kilenc tagú, ideértve a három műugrót, Constantin Popoviciot, Corina Popoviciot és Mara Aiacoaboaét is. Az úszók és versenyszámuk: Norbert Trandafir (50 és 100 m gyors, 50 m pillangó), Alin Alexandru Artimon (200, 400 és 800 m gyors), Dragoș Agache (50 és 100 m mell), Alexandru Coci (1200 és 200 m pillangó), Ionela Cozma (50, 100 és 1500 m gyors) és Camelia Potec (400, 800 és 1500 m gyors). A tapasztalatot Potec képviseli, aki 28 évesen egy olimpiai arany-, és két világbajnoki bronzérem büszke tulajdonosa.

Röviden

Jónyer István 60 éves

Ma ünnepli 60. születésnapját Jónyer István világbajnok asztaliteniszező, az 1970-es évek egyik legkiválóbb játékosa. A Miskolcon született sportember összesen négyszer nyert vb-aranyérmet – egyszer egyéni, kétszer férfi párosban és egyszer csapatban –, s az Európa-bajnokságokon is négyszer állhatott a dobogó legmagasabb fokára. Több mint 30-szoros magyar bajnok, közel 350 válogatottságával pedig hazai rekorder.

Babicz Sára ezüstérmes

Tegnap megszerezte második érmét a magyar csapat a müncheni sportlövő-világbajnokságon, miután Babicz Sára második lett a junior lányok 30+30 lövéses sportpisztoly számában. A magyar csapat tájékoztatása szerint Babicz kiválóan lőtt, és 577 körös eredménnyel lett második, mindössze egy körrel elmaradva a győztes orosz Olga Nyikulínától.

Robben megsérült

Két hónapig nem számíthat vb-ezüstérmes játékosára, Arjen Robbenre a Bayern München labdarúgócsapata. A holland kiválóság combizomszakadást szenvedett a bal lábában, miután a világbajnokság előtt ugyancsak izomsérüléssel kezelték.

Fabregas és Torres is marad

Az Arsenal illetékesei szerint egyelőre nincs szó arról, hogy a spanyol labdarúgó-válogatott világbajnok Cesc Fabregas a Barcelonához igazoljon. Fernando Torres tegnap bejelentette: az új vezetőedzővel, Roy Hodgsonnal folytatott beszélgetések után eldöntötte, hogy továbbra is az FC Liverpool labdarúgócsapatánál marad.

Pénzbüntetés a döntősöknek

Pénzbüntetés megfizetésére kötelezte a spanyol és a holland sportági szövetséget a Nemzetközi Labdarúgó-szövetség (FIFA), mert a két ország válogatott játékosai sportszerületlenül viselkedtek a dél-afrikai világbajnokság július 11-i döntőjében. A hollandoknak 15 ezer svájci frankot kell fizetniük a nyolc sárgal apért és John Heitinga kiállításáért, a spanyoloknak pedig 10 ezret az öt figyelmeztetésért. A FIFA fegyelmi szabályzata kimondja, hogy ha egy válogatottból legalább öt játékos lapot kap egy nemzetközi mérkőzésen, akkor az adott szövetséget pénzbüntetéssel kell sújtani.

Nem volt pozitív doppingteszt

Egyetlen doppingellenőrzés sem hozott pozitív eredményt a június 11. és július 11. között rendezett dél-afrikai labdarúgó-világbajnokságon, közölte tegnap a nemzetközi szövetség (FIFA). A torna előtt 256, majd közben újabb 256 esetben vizsgálták a játékosokat, azaz több mint 500 vér- és vizeletmintát vettek le.

Contador–Schleck-helyesere

Bjarne Riis csapatánál, a Saxo Banknál folytatja jövő évtől pályafutását Alberto Contador, a Tour de France kerékpáros körverseny háromszoros bajnoka. A 27 esztendő spanyol sztár két évre szóló megállapodást kötött a dán istállóval, melynek első számú versenyzője lesz, azaz tulajdonképpen legnagyobb riválisának, a luxemburgi Andy Schlecknek a helyét veszi át.

Del Potro hamarosan visszatér

Tegnap először edzett a nyolc hónapja csuklósérüléssel bajlódó Juan Martín del Potro, a tenisz US Open tavalyi bajnoka. A 22 éves argentin játékos a januári Australian Open óta harcképtelen, májusban csuklóműtéten esett át az Egyesült Államokban.